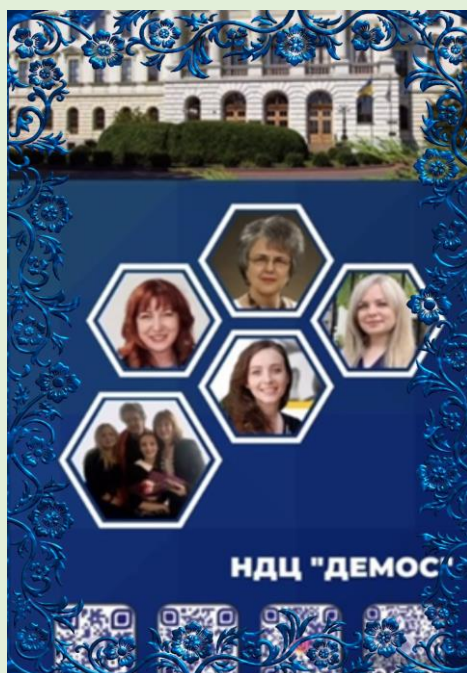

Національний Університет «Львівська Політехніка»
Інститут адміністрування, державного управління і професійного розвитку (ІАДУ)
Кафедра теоретичної та прикладної економіки

НДЦ "ДЕМОС"

ЗВІТ
про роботу науково-дослідного центру
соціальної й демографічної політики та управління «Демос»
(за 2023 рік)

ЛЬВІВ - 2023

Національний університет «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Інститут адміністрування, державного управління та
професійного розвитку (ІАДУ)
Кафедра теоретичної та прикладної економіки
ЗВІТ

про роботу науково-дослідного
Центру соціальної й демографічної політики
та управління «ДЕМОС» (за 2023 рік)

Науково-дослідний Центр «ДЕМОС» - створено при кафедрі теоретичної та прикладної економіки ІАДУ НУ «Львівська політехніка» в березні 2017 року. [Електронний ресурс]. Положення про роботу Центру. Наказ ректора НУ «ЛП» від 01.03.2017р. №11-2-10) // Спосіб доступу: <http://lp.edu.ua/demos> (до 1 лютого 2023 р. – ІАПО, згідно Наказу ректора № 11-1-10 від 12 січня 2023 року).

Мета Центру - проведення наукових досліджень, виконання науково-дослідних робіт у соціальній та гуманітарній сферах життєдіяльності людини, соціуму, держави; організація та проведення наукових і науково-практичних заходів з проблем соціально-гуманітарного розвитку територій; надання науково-технічних послуг (оцінювання, аналізування і прогнозування соціально-гуманітарних явищ та процесів); виготовлення науково-технічної продукції на замовлення підприємств, організацій, установ та фірм (розробка програм та проведення спеціальних маркетингових та соціологічних досліджень ринку праці та ринку освітніх послуг; техніко-економічне обґрунтування проектів соціального розвитку територій на замовлення органів влади різного рівня); провадження інноваційної діяльності (аналіз і моделювання впливу економіки знань і інформаційних технологій на структурні зрушення, економічне зростання і якість життя); забезпечення умов для сприяння підготовці студентів, аспірантів і докторантів, вирішення актуальних наукових і науково-технічних проблем економіки, співпраця з підприємствами, вищими навчальними закладами, установами, компаніями, у т.ч. закордонними.

I. ОРГАНІЗАЦІЙНО-АДМІНІСТРАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

- Проведено роботу з планування та організації науково-методичних семінарів Центру:
 - планування тематики доповідей й визначення відповідальних осіб за проведення заходів,
 - підготовка листів, запрошень, прес-релізів заходів,
 - контроль за висвітленням новин на сайті НДЦ «Демос».
- Забезпечено загальний супровід підготовки проектів та подачу нових заявок (науково-дослідних робіт) до участі у конкурсах (Садова У.Я.);
- Забезпечено організацію взаємодії команди НДЦ «ДЕМОС» ТПЕ, представників інших освітніх та науково-дослідних структур ІАДУ та НУ «ЛП», а також зовнішніх стейкхолдерів Проектів (відп. Садова У.Я., Степура

Т.М., Сорочак О.З., Корицька О.І., Дідух Н.М., Артерчук А.О., Ткачик Ю.М., Федунь Р.А.).

II. НАУКОВО-ПОШУКОВА ТА ДОСЛІДНО-ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ:

2.1. ПРОЄКТ: «Розвиток біоекономіки західного регіону України: виробництво екотари з біодеградабельних полімерів». Проект регіонального розвитку в рамках бюджетної програми «Підтримка регіональної політики України». Замовник Міністерство розвитку громад і територій України (Ініціатор ЛОДА). Тривалість Проекту: 2021-2023 рр. (Наук. кер. Садова У.Я.). II етап (2023р.)– НАЗВА ЕТАПУ «Розробка технічної документації для вибору технології виробництва різних видів екотари з біодеградабельних полімерів, а також рекомендації щодо умов і ризиків її використання»). Договір не укладався через відсутність фінансування. У 2023 році співфінансування Проекту згідно гарантійного листа НУ «Львівська політехніка» №63-01-1521 від 29.09.2020р. не проводилося.

2.2. ПРОЄКТ: «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі». Робота проводилася у рамках співпраці НДЦ «ДЕМОС» з ЛОЦЗ, ЛРПЗ «ОПЛІЧ». Період виконання: червень - вересень 2023 р.; Кількість учасників - 30 осіб. Проект МОП в Україні за кошти Міністерства закордонних справ Данії та уряду Німеччини за підтримки Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. («Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні»/«Впровадження місцевого партнерства зайнятості у Львівській області»). Головний виконавець ГО «Центр «Жіночі перспективи»». Лінк на сайт: <https://oplich.lviv.ua/blog/doslidzhennya-rinku-praci-lvivskoyi-oblasti-analiz-rozriviv-u-navichkah-i-potreb-biznesu-u-robochij-sili>

Виконано за звітний період:

- 1. Проведено 4 робочі зустрічі** з представниками ЛНУ імені Івана Франка, НУ «Львівська політехніка», ДУ «ІРД ім. Мар'яна Долішнього НАНУ» щодо:
 - Проведення кабінетного дослідження попиту і пропозиції робочої сили в регіоні у 2018-2022 рр.;
 - Розробки програми та інструментарію опитування роботодавців з метою вивчення попиту на робочу силу з урахуванням необхідних навиків;
 - Анкетування роботодавців. Проведення інтерв'ю з представниками роботодавців;
 - Підготовки аналітичного звіту і презентації за результатами дослідження.
- 2.** Підготовлено аналітичний звіт «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі» за підсумками міждисциплінарних досліджень. <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/989/reportstudylviv2023revua.pdf>
- 3.** Проведено презентацію аналітичного звіту (ЛЮВА) «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі» за участю зацікавлених сторін.

2.3. ПІДГОТОВКА ТА ПОДАННЯ ПРОЄКТНИХ ЗАЯВОК:

2.3.1. Підготовка проєктних заявок: Проєкт «Структурні дисбаланси територіальних ринків праці і соціально-економічна політика їх подолання в умовах війни» (2023). Підготовка колективної заявки на конкурс проєктів з виконання наукових досліджень і розробок НФДУ «Передова наука в Україні». Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2019 року № 1170 (із змінами). (2023р.). https://nrfu.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/umovy_peredova_nauka_ostatochna_redakcziya-1.pdf, (Колективний науковий грант – У.Садова, Р.Теслюк, О.Сорочак та ін.)

2.3.2. Подання проєктних заявок:

1. VUIAS. “Integration of refugees from Ukraine in the host European economy: mechanisms of interaction” (2023). (Індивідуальний науковий грант - Степура Т.М.).
2. EURIZON FELLOWSHIP PROGRAMME. “Social Welfare toward sustainable development” (2023). (Колективний науковий грант – Степура Т.М.)
3. NWO Hop-On Call for Proposals for Researchers Based in Ukraine: NWO-NRFU Partnership Initiative. “Experiences of Ukrainian migrant workers in Europe – experiencing decent work?” (2023). Author hop-on project to “Working Democracy” VICI grant. Kingdom of the Netherlands, University of Groningen. (Індивідуальна наукова стипендія – Степура Т.М.)
4. ERASMUS+ JEAN MONNET. “Advanced European experience in the development of the internal quality assurance system” (2023). (Колективний освітній грант – Степура Т.М.)
5. Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень: Конкурс проєктів 2023. Diversity in social capital and its effects on integration and migration in Switzerland-Ukraine: Brain drain, diaspora dividend, or just lost skills? (2023). (Колективний науковий проєкт – Степура Т.М., Дідух Н.М.)

III. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА, НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1.ОРГАНІЗАЦІЯ СЕМІНАРІВ/ВЕБІНАРІВ В НДЦ «ДЕМОС»:

3.1.1. Садова У.Я., Дідух Н.М., Степура Т.М., Теслюк Р.Т., Скорик Г.І., Гошовська О.В., Шендер А Підготовка до он-лайн-зустрічі з представниками університету Газіантеп (Туреччина) щодо розробки спільного проєкту партнерства Erasmus+ HED220 у сфері вищої освіти. Тема майбутнього проєкту «Переосмислення взаємодії між міграцією та міським простором під загрозою зміни клімату». Січневу зустріч було перенесено на лютий 2023р. Захід не відбувся через руйнівний землетрус, що стався у ніч на 6 лютого 2023 р. неподалік м.Газіантеп (за 34 км від міста, сила поштовхів понад 7 балів). Переговори про співпрацю були перервані. (Львів, НДЦ «ДЕМОС», 27 січня 2023р.).

3.1.2. Садова У.Я., Дідух Н.М., Степура Т.М., Корицька О.І.

Профорієнтаційна зустріч команди «ДЕМОС» з потенційними аспірантами Львівської політехніки (Спеціальність 051 «Економіка»). Тема «Про перспективи економічної науки, дисертаційні роздуми і не тільки» (6 лютого 2023р.). Змішаний формат: НДЦ "ДЕМОС" та онлайн на платформі MSTeams).

3.1.3. *Науково-практичний вебінар на тему «Бізнес-аналітика і комунікації у проєктах ІТ-індустрії». Проведено 6 березня 2023 року. Доповідач Р.Малинич. (про захід:*

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/3/29/news/22832/000-vebinar-brend-naukovcya-zapis.pdf>). (6 березня 2023 р)..

3.1.4. *Науково-практичний вебінар на тему ««Фандрейзингові механізми соціальної відповідальності в Україні». Доповідач О.Гребень (про захід: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/3/29/news/22832/000-vebinar-brend-naukovcya-zapis.pdf>).*

(20.03.2023р.).

3.1.5 *Тематичний вебінар на тему «Бренд дослідника у сучасному цифровому світі» Доповідач А.Яцишин, У.Садова. Проведено 22 березня 2023 р. на заміну науково-практичного семінару на тему «Використання інструментів відкритої науки та наукометричних баз для популяризації власних наукових результатів». (про захід:*

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/3/29/news/22832/000-vebinar-brend-naukovcya-zapis.pdf>).

3.1.6. *Он-лайн зустріч з представками кафедри економічної і соціальної географії ЛНУ імені Івана Франка, відділення наук про Землю КЗ «Львівської обласної Малої академії наук учнівської молоді»; Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» щодо організації та проведення наукових фестин в НУ «ЛП» та Міжвузівської студентської наукової конференції Міждисциплінарні дослідження в умовах нової реальності: Україна і світ». Науково-практичний вебінар на тему «Інновації і традиції у науковій сфері. Як правильно писати тези». Відповідальні виконавці – проф. У.Садова, О.Корицька (1 квітня 2023р.). Проведено двічі: 20.04.2023 р. (про захід:*

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/demos-v-obektiv.pdf>);

4.05.2023 р. (про захід:<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/newmaterialimizhvuzivskoistudentskoinaukovoikonferencii04-3.pdf>

3.1.7. *Науково-практичний вебінар на тему «Інноваційний науковий керівник: траєкторії кар'єрного зростання». (в рамках підготовки програми підвищення кваліфікації керівників PhD). Відповідальні виконавці проф. У.Садова, Н.Дідух (Проведено 10 травня 2023р.).*

<https://lpnu.ua/news/politehnikiv-zaproshuiut-doluchytysia-do-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-kerivnykiv-phd>

Детальніше про реалізацію програми: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/232/5838/13005-1>

<http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/232/5838/13005-1>

3.1.8. *Науково-методичний вебінар на тему «Архітектура підприємства: що таке і як правильно вона реалізовується в системі (на прикладі*

OrbusINFINITY)». Доповідач Сергій Яртись. Проведено 9 травня 2023 р. (про захід: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/8/25/news/24473/arch-000-na-sayt-arkhitektura-pidpriemstva.pdf>);

3.1.9. *Про підготовку та презентацію дослідження “Ринок праці у Львівській області: попит і пропозиція робочої сили. Аналіз розриву у навичках у довоєнний період і в умовах війни”*. Спільно з ЛОВА (Департамент економіки), ДСЗ у Львівській області, ЛНУ імені Івана Франка, ГО «Жіночі перспективи». (В рамках співпраці з Львівським регіональним партнерством зайнятості «ОПЛІЧ»). Виконано:

❖ ЛОВА, 2 серпня 2023 р. - <https://lpnu.ua/news/politekhniky-pratsiuiut-nad-proiektom-vprovadzhennia-mistsevoho-partnerstva-zainiatosti-u;>

❖ ЛОВА, 25 жовтня 2023 р. - <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/11/7/news/25232/000-ndc-demos-proekt-mop-rrp-25102023.pdf>

❖ Детальніше про результати дослідження: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/989/reportstudylviv2023revua.pdf>

3.1.10. *Науково-практичний семінар на тему «Стратегічне планування розвитку міст: зарубіжний досвід та вітчизняна практика»*. Взамін теми «Суспільно-географічні аспекти формування кластерів в умовах економіки воєнного та повоєнного стану». Доповідач: доцент кафедри містобудування Інституту архітектури та дизайну НУ «ЛП», к.арх. Т.Мазур. Виконано: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/1/10/news/25945/000-pro-demoistoriyu-i-cinnosti-kozhnoi-nashoi-miti.pdf>

3.1.11. *Науково-методичний семінар/вебінар «Демографічна стійкість території: проблеми теорії і практики»*. («Голодомор-геноцид 1932-1933 років та злочини московії-росії в Україні») Доповідач Р.Теслюк. Проведено: 29 грудня 2023 р. Виконано: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/1/10/news/25945/000-pro-demoistoriyu-i-cinnosti-kozhnoi-nashoi-miti.pdf>

3.2. УЧАСТЬ КОМАНДИ НДЦ «ДЕМОС» В ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОБОТІ КОНФЕРЕНЦІЙ, НАРАД, ВЕБІНАРІВ ПОЗА МЕЖАМИ НУ «ЛП»

(пленарні та секційні засідання, тематичні доповіді, громадські обговорення):

3.2.1. Конференція за результатами дослідження Центру Східноєвропейських студій Варшавського університету, Міграційної платформи EWL та Фонду підтримки мігрантів на ринку праці EWL «Воєнні біженці з України. Рік у Польщі» (13 березня 2023 р.). Конференц-зала ф-ту міжнародних відносин ЛНУ імені Івана Франка. URL.: <https://intrel.lnu.edu.ua/news/oholoshennia-mizhnarodna-konferentsiia-voienni-bizhentsi-z-ukrainy-rik-u-polshchi>

3.2.2. Конференція за результатами дослідження Центру Східноєвропейських студій Варшавського університету, Міграційної платформи EWL та Фонду підтримки мігрантів на ринку праці EWL «Українські воєнні біженці в Польщі: допомога суспільства, виклики та нові тенденції міграції» (20 вересня 2023 року). <https://intrel.lnu.edu.ua/news/mizhnarodna-konferentsiia-ukrainski-voienni-bizhentsi-v-polshchi-dopomoha-suspilstva-vyklyky-ta-novi-tendentsii->

[mihratsii](#)

3.2.3. Міжнародна науково-практична конференція «Суспільні трансформації: людина, держава, соціум», до 25-річчя Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (Львів, 8 червня, 2023 р.) https://li-maup.edu.lviv.ua/uploads/media/content/Zbirnyk_MAUP_08.06.2023.pdf

3.2.4. Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики», НУ «ЛП», кафедра ТПЕ. (23–24 листопада 2023 р.): <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/12/8/news/25676/tpe-zbirnyk-24-11-2023.pdf>

3.2.5. Міжнародна науково-практична конференція «Суспільні трансформації: людина, держава, соціум», присвячена 25-річчю Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (Львів, 08 червня, 2023 р.). https://li-maup.edu.lviv.ua/uploads/media/content/Zbirnyk_MAUP_08.06.2023.pdf

3.2.6. VIII Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики», НУ «ЛП», кафедра ТПЕ. (23–24 листопада 2023 р.): <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/12/8/news/25676/tpe-zbirnyk-24-11-2023.pdf>

3.2.7. Міжвузівська студентська наукова конференція «Міждисциплінарні дослідження в умовах нової реальності: Україна і світ» (4 травня 2023 р.) https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/newmaterialimizhvuzivskoi_studentskoinaukovoikonferencii04-3.pdf

3.2.8. 81-ша студентська науково-технічна конференція НУ «Львівська політехніка» (жовтень 2023 р.): <https://science.lpnu.ua/sntk/81-studentska-naukovo-tehnicnakonferenciya>,

3.3. ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ

1. Федунь Роман Андрійович Тема дослідження «Регулювання розвитку людського капіталу в політиці відновлення економіки України». Спеціальність 051 Економіка. ОНП «Демографія, економіка праці, соціальна економіка та політика». 43 кредити ЄКТС. (Затверджено на засіданні Вченої ради ННУ ІАДУ 8 червня 2023 р. №5). I рік навчання (I хвиля).

2. Ткачик Юрій Михайлович Тема дослідження «Соціальна ефективність еклітичних інновацій». Спеціальність 051 Економіка. ОНП - «Демографія, економіка праці, соціальна економіка та політика» (Затверджено на засіданні Вченої ради ННУ ІАДУ 19 жовтня 2023 р. №3). I рік навчання (II хвиля).

3. Артерчук Андрій Олександрович «Освітня праця та механізми її організації в умовах розвитку суспільства знань». Спеціальність 051 Економіка. ОНП - «Демографія, економіка праці, соціальна економіка та політика» (Затверджено на засіданні Вченої ради ННУ ІАДУ 19 жовтня 2023 р. №3). I рік навчання (II хвиля).

3.4. РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.

3.4.1. Рецензування наукових статей у науковому журналі ECONOMICS (Q2, SCOPUS) —Степура Т.М.

3.5. РОБОТА У СКЛАДІ ЕКСПЕРТНИХ КОМІСІЙ:

3.5.1. Садова У.Я. *Участь у складі об'єднаної конкурсної комісії з присудження Премії ВРУ молодим ученим та іменних стипендій ВРУ для молодих учених – докторів наук (член комісії). Рішення Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій. Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Протокол № 90 від 15. 12. 2021 року зі змінами від 18.10.2022 до протоколу №108 від 18.10.2022): Засідання комітету%*

29 листопада 2023 р. - URL.: <https://kno.rada.gov.ua/documents/zasid/76280.html>

12 липня 2023 р. . - URL.: <https://kno.rada.gov.ua/documents/zasid/76169.html>

3.5.2. Садова У.Я. – *Участь у роботі ЕК (голова) Львівський Інститут МАУП (Кафедра «Менеджменту, економіки та туризму»). Напрямок підготовки «Менеджмент» Шифр 6.030601. Галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування. Спеціальність «Менеджмент організацій і адміністрування»; Шифр 7.03060101.*

3.5.3. *Стенура Т.М. – Участь у роботі ЕК (голова) у Карпатському інституті підприємництва ВНЗ «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Напрямок підготовки «Фінанси». ВЖЕ НІ*

IV. СТАЖУВАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВИХ КАДРІВ

4.1. ОРГАНІЗАЦІЯ СТАЖУВАННЯ НА БАЗІ НДЦ «ДЕМОС»

○ –не проводилося;

4.2. СТАЖУВАННЯ ЧЛЕНІВ КОМАНДИ НДЦ «ДЕМОС»:

4.2.1. Міжнародна академічна мобільність

4.2.1.1. Садова У.Я. *Пройдено стажування обсягом 2 кредити ЄКТС (60 академічних годин) у межах Проєкту «Інноваційний університет та лідерство. Фаза 6: Моделі академічної автономії та університет в системі освіти впродовж життя» у Варшавському та Ягеллонському університетах (Польща) з підготовкою та захистом мікропроєкту на тему «Інноваційний науковий керівник PhD» (Диплом №33/VII/2023 від 13 липня 2023р.).*

4.2.1.2. Стенура Т.М. *Пройдено стажування обсягом 2 кредити ЄКТС (60 академічних годин) у межах Проєкту «Інноваційний університет та лідерство. Фаза 6: Моделі академічної автономії та університет в системі освіти впродовж життя» у Варшавському та Ягеллонському університетах (Польща) з підготовкою та захистом мікропроєкту на тему «Моделі гнучкого управління якістю вищої освіти в умовах змін» (Диплом №13/VII/2023 від 13 липня 2023р.).*

4.2.1.3. Садова У.Я., Стенура Т.М. *Пройдено серію тренінгів у межах проєкту «Інноваційний університет і лідерство. Фаза 6: Моделі академічної автономії та університет в системі освіти впродовж життя», Варшавський університет (м. Варшава, Польща), Ягеллонський університет (м. Краків, Польща); Х.2022 – VII.2023 – підготовка та захист колективних проєктів. 2 кредити ЄКТС (60 академічних годин).*

4.2.2. Стажування та підвищення кваліфікації в Україні

4.2.2.1. Садова У.Я.:

- 1. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників обсягом 30 годин 1 кредит ЄКТС шляхом участі у Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 25-річчю Львівського інституту ПрАТ ВНЗ «МАУП» «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум», який проходив у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 8 червня 2023 року. Наказ від 29.05.2023 р. № 11-О. Сертифікат № 0085/23 (30 год. / 1 кредит ЕСТS).*
- 2. Підвищення кваліфікації за програмою «Бренд науковця та цифровізація освіти». Спецтема: «Управління постконфліктними територіями», III Зимова школа ГО «Інноваційний університет». (Україна). 17 лютого – 31 березня 2023 р., 240 год. (8 кредитів ЄКТС). Сертифікат №1690.*

4.2.2.2. Степура Т.М.

- 1. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників обсягом 30 годин 1 кредит ЄКТС шляхом участі у Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 25-річчю Львівського інституту ПрАТ ВНЗ «МАУП» «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум», який проходив у Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 8 червня 2023 року. Наказ від 29.05.2023 р. № 11-О. Сертифікат № 0141/23 (30 год. / 1 кредит ЕСТS).*
- 2. Підвищення кваліфікації за програмою «Бренд науковця та цифровізація освіти». Спецтема: «Управління постконфліктними територіями», III Зимова школа ГО «Інноваційний університет». (Україна). 17 лютого – 31 березня 2023 р., 240 год. (8 кредитів ЄКТС). Сертифікат №1680.*

4.2.2.3. Корицька О.І.

- 1.. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників обсягом 1,5 кредити ЄКТС (45 годин) на дистанційному курсі “Створення навчального відеоконтенту як складової цифрової компетентності сучасного викладача ЗВО» (5 грудня-15 січня 2023 року), організованого кафедрою педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка».*
- 2. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників обсягом 2 кредити ЄКТС (60 годин) за робочою програмою навчального курсу онлайн-лекцій «Дипломатія: етикет, протокол, ділова та міжкультурна комунікація» з 03 грудня 2022 року по 26 лютого 2023 року, яке проводив «Експертний центр «Дипломатія: міжнародні відносини, етикет, протокол» за підтримки Української асоціації зовнішньої політики.*
- 3. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників обсягом 80 годин на курсах з вивчення іноземної мови до рівня B2 (англійська мова) (з 7 березня до 29 червня 2023 року), яке проводив Лінгвістично-освітній центр Національного університету «Львівська політехніка».*
- 4 Підвищення кваліфікації педагогічних працівників обсягом 30 годин 1 кредит ЄКТС шляхом участі у Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій 25-річчю Львівського інституту ПрАТ ВНЗ «МАУП» «Суспільні трансформації і безпека: людина, держава, соціум», який проходив у*

Львівському інституті ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 8 червня 2023 року. Наказ від 29.05.2023 р. № 11-О. Сертифікат № 0122/23 (30 год. / 1 кредит ECTS).

5. *Навчання.* Отримано *сертифікат про успішне закінчення програми навчального онлайн-курсу «ІТ-інструменти для викладачів»* в обсязі 18 годин, який проводила міжнародна ІТ-компанія GlobalLogic. Курс завершився 04 серпня 2023 року. (04.08.2023 р.).

6. *Навчання.* Отримано *сертифікат про підвищення кваліфікації* за програмою навчального онлайн-курсу «Управління людьми і проектами» (у форматі SCORM) в обсязі 23 годин, який провела КНП «Освітня агенція міста Києва» Київської міської державної адміністрації. Сертифікат №19778944 (02.10.2023 р.).

4.2.2.4. Дідух Н.М.

1. *Підвищення кваліфікації* в Україні – Лінгвістично-освітній центр Національний університет Львівська політехніка. Сертифікат №ОД 02071010/1179-23, що засвідчує успішне завершення навчання з курсу англійської мови на рівні B2 (01.03.2023 - 30.06.2023) [84 год.];

2. *Подяка* № 1851 – ВГО «Інноваційний університет» у співпраці з закладами вищої освіти та науковими установами. Отримана за організацію і проведення пілотної Програми підвищення кваліфікації наукових керівників PhD «Інноваційний науковий керівник» (08.05.2023-31.05.2023) [90 год. /3 кредити

ЄКТС]

: https://drive.google.com/drive/folders/1VN5TpR88eAt2kQkbK8a_3DRzxbDk75OH

3. *Стажування* – Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Сертифікат №0103/23 про стажування шляхом участі у Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченої 25-річчю Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (29.05.2023 - 08.06.2023) [30 год.];

4. *Підвищення кваліфікації* в Україні – GlobalLogic Education. Сертифікат, що засвідчує успішне завершення навчання за курсом «ІТ-інструменти для викладачів» (04.07.2023 - 03.08.2023) [18 год.];

5. *Підвищення кваліфікації* в Україні – Освітній хаб міста Києва та Асоціація інноваційної та цифрової освіти. Сертифікат № 69255334, що засвідчує успішне завершення програми навчального онлайн-курсу «Ораторське мистецтво (у форматі SCORM)» (17.09.2023) [39 год.];

<https://eduhub.in.ua/certificates/69255334>

6. *Підвищення кваліфікації* в Україні – КНП «Освітня агенція міста Києва» Київської міської державної адміністрації. Сертифікат № 55404563, що засвідчує успішне завершення програми навчального онлайн-курсу «Управління людьми і проектами» (08.10.2023) [23 год.];

<https://eduhub.in.ua/certificates/55404563>

7. *Підвищення кваліфікації* в Україні – Український Католицький Університет. Сертифікат, що засвідчує успішне закінчення програми навчального онлайн-курсу «Управління командами в українському контексті» (27.12.2023 р.) [25 год.];

<https://online.ucu.edu.ua/certificates/d2e2a304aa584dd9b6086a9a82bc0b3b>

8. Підвищення кваліфікації в Україні – European Bank for Reconstruction and Development, Schweizerische Eidgenossenschaft, Confédération suisse, Confederazione Svizzera, Confederaziun svizra, Swiss Confederation, Federal Department of Economic Affairs FDEA, State Secretariat for Economic Affairs SECO, Prometheus. Сертифікат, що засвідчує успішне закінчення онлайн-курсу «Як почати власну справу в часи невизначеності: покроковий гайд від ТОП-підприємців України» (28.12.2023 р.) [45 год];

<https://certs.prometheus.org.ua/cert/074cf467055e46c3b060c1d7d34f4da9>

9. Підвищення кваліфікації в Україні – Український Католицький Університет. Сертифікат, що засвідчує успішне закінчення програми навчального онлайн-курсу «Ключі ефективного фандрейзингу» (08.01.2024 р.) [25 год];

<https://online.ucu.edu.ua/certificates/da3316c4bc724b8a8162bcd17f2d7ace>

V. ПРОДУКЦІЯ НАУКОВО-ПОШУКОВОЇ ТА ДОСЛІДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

5.1. МОНОГРАФІЇ:

5.1.1. *Research of the human potential for the development of the socio-economic system in the industrial revolution conditions and digitalization of the economy.* In: Management of socio-economic system development based on project management in conditions of economy and society digitalization: monograph / under the editorship R. Feshchur; [S. Shyshkovskiy, T. Stepura, M. Tymoshchuk, A. Yakymiv, O. Trevoho]. Volume 1. Lviv: Rastr-7, 2023. 140 p. (P. 94-137).

<http://surl.li/pjibt>

5.2. АНАЛІТИЧНІ ДОПОВІДІ:

5.2.1. *Аналіз розривів у навичках і потреб бізнесу у робочій силі: Звіт про результати дослідження ринку праці Львівської області / У. Я. Садова (відп.ред.), О. С. Гринькевич, Т.М.Степура, О. З. Сорочак, Л.В.Максимович, О.Л.Гринів, Г.І.Костюк, В.Н.Барилюк, С.І. Зимовіна, Г.О.Заяць, О.С.Іванчук, М.М.Біль, Р.Т.Теслюк, О.Р.Марець, О.М.Вільчинська, Р.С.Малинич, О.М.Федик, А.О.Калашнікова, О.І.Корицька, Н. М. Дідух, В.Н.Гринькевич, М.В.Бачинська, А.Бойко, А.І.Луцишин, П.О.Білан, А.О.Артерчук, М.Є.Захарчук, Ю.М.Ткачик, Р.А.Федуль, Т.В.Панчишин. – Львів: Фіктивне видавництво в Україні, 2023. – 128с. -* <https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/pages/989/reportstudylviv2023revua.pdf>

5.3. НАУКОВІ ВИДАННЯ, СТАТТІ У ФАХОВИХ ВИДАННЯХ:

5.3.1. *Stepura T., & Kuzmak O. (2023). Capability of higher education in overcoming digital inequality in the conditions of the crisis in Ukraine. ECONOMICS – Innovative and Economics Research Journal, 11(2).* <https://doi.org/10.2478/eoik-2023-0028> (Scopus, Q2).

5.3.2. *Shaulska, L., Stepura, T. (2023). Inequality in the Labor Market of Ukraine: an Evaluation of Regional Differentiation Using Microdata. 2023 13th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT). Wrocław,*

Poland, 338-341, doi:10.1109/ACIT58437.2023.10275431. (Scopus)

5.3.3. *Мальцев О., Шаульська Л., Степура Т.* Макроекономічна стабільність України в умовах воєнного стану. Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць. Випуск 2 (47). К.: ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ». С. 130-140.

5.3.4. *Корицька О. І., Дідух Н. М., Лопачук О. О.* Організація обстеження біженців з України: теоретико-методологічні аспекти // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія "Проблеми економіки та управління". – 2023. – Т. 7, № 2. – С. 1–17. 0,76 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

5.4. МАТЕРІАЛИ КОНФЕРЕНЦІЙ:

5.4.1. Міжнародний науковий онлайн-семінар до 130-ліття від народження ученої «Доктор філософії Олена Степанів: географ, краєзнавець, педагог» (Львів, 20 грудня 2022):

URL:http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/29569/1/Kyzushun_konf_Stepaniv.pdf

5.4.1.1. *Садова У. Я., Степура Т. М., Корицька О. І., Дідух Н. М.* Перегук віків: до питання про минуле і сучасне докторських шкіл в Україні. Доктор філософії Олена Степанів: географ, краєзнавець, педагог: матеріали Міжнародного наукового онлайн-семінару до 130-ліття від народження ученої. Україна, м. Львів, 20 грудня 2022: Простір-М, 2023. 268 с. С. 195-200

5.4.2 Міжнародна науково-практична конференція, Українські вимушені мігранти: інтеграція, ідентичність, повернення (Львів, 25 травня 2023 р.).

URL: <https://miok.lviv.ua/?p=22856>

5.4.2.1. *Степура Т.* Соціальний капітал як детермінанта brain-drain в умовах війни: розрив у дослідженнях. Українські вимушені мігранти: інтеграція, ідентичність, повернення: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 25 травня 2023 р. Львів, 2023. 315 с. С. 247-250.

5.4.3. VIII міжнародна науково-практична конференція «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики» (Львів, 23-24 листопада 2023р.).

URL:https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1WBdhXrU0GAjqEspI_owухujniugb8RTB

5.4.3.1. *Садова У. Я., Дідух Н. М.* Трансформації системи підготовки наукових кадрів: до проблем наукового керівництва. Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції (23-24 листопада 2023 р.). Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2023. 194 с. С.122-124

5.4.4. II Міжнародна міждисциплінарна науково-практична конференція «Відкрита наука України: візійний дискурс в умовах воєнного стану», (Ужгород, 27-29 вересня 2023 р.):

5.4.4.1. *Корицька О.І.* Актуалізація питань дослідження біженців з України // С. 70–71. 0,09 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

5.4.5. Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та реалізації конкурентної політики». (Львів, 23–24 листопада 2023 р.).

5.4.5.1. *Артерчук А. О., Садова У. Я.* Проблеми праці та її організації на сучасному етапі: методологічний та прикладний аспект // 2023: С. 11–12. 0,09 ум.д.ар.

5.4.5.2. *Садова У. Я., Дідух Н. М.* Трансформації системи підготовки наукових кадрів: до проблем наукового керівництва // 2023: С. 122–124. 0,13 ум.д.ар.

5.4.5.3. *Садова У. Я., Скорик Г. І.* Розвиток національної еліти України: детермінанти наукового пошуку . // 2023: С. 124–126. 0,13 ум.д.ар.

5.4.5.4. *Садова У.Я., Стенура Т.М.* Регіональний ринок праці в епоху глобальних викликів та турбуленцій: штрихи до «системи навігації навичок». // 2023: С. 126-129. 0,13 ум.д.ар.

5.4.5.5. *Ткачик* Ю. М., Садова У. Я.* Екологічні інновації та їх соціальна функція: до стратегії відбудови економіки України // 2023: С. 141–143. 0,13 ум.д.ар.

5.4.5.6. *Федунь* Р. А., Садова У. Я.* Втрати людського капіталу та інструменти запобігання в умовах війни // 2023: С. 145–146. 0,09 ум.д.ар.

5.4.6. VI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні» (Вінниця, 2-3 березня 2023 року (445 с.)):

5.4.6.1. *Олійник Ю.Б., Корицька О.І.* Проблеми інвестиційної діяльності в Україні під час війни. // С.203-204.

5.4.7. III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах» УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ (Дніпро, 20 квітня 2023р.) (401 с.):

5.4.7.1. *Баран Р.О., Корицька О.І.* Економічна вигода від видобутку ресурсів у космосі. // С.21-23.

5.4.7.2. *Боршош А.В.* «Можливості та загрози штучного інтелекту для SMM»

5.4.7.3. *Гриневич В.Л.* Інтернет-торгівля в умовах війни: складнощі та їх подолання

5.4.7.4. *Литвин Ю.В., Дідух Н.М.* Вплив повномасштабного вторгнення російської федерації на туристичну сферу в Україні

5.4.7.4. *Поставчук Ю.П.* Використання штучного інтелекту а маркетингу: переваги та виклики

5.4.7.6. *Яворський К.А.* Зміни на ринку імпорتنих генераторів України та їх наслідки в умовах повномасштабної війни

5.4.8. III Міжнародна науково-практична конференція «Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій» (Свалява, Тернопіль: 19–20 травня 2023 р.):

5.4.8.1. Корицька О.І., Коломієць В.І. Особливості фінансування ЗВО Шведарської конфедерації як фактор впливу на ефективність системи вищої повної освіти у даній країні // С. 57–59. 0,13 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

5.4.9. Міжнародна науково-практична конференція «Суспільні трансформації: людина, держава, соціум», присвячена 25-річчю Львівського інституту ПрАТ “ВНЗ“МАУП” (Львів, 08 червня 2023 р.): https://li-maup.edu.lviv.ua/uploads/media/content/Zbirnyk_MAUUP_08.06.2023.pdf

5.4.9.1. Андрусишин Н. І., Садова У. Я., Яртись С. А. Соціалізація, інтеграція та корпоративна культура персоналу ІТ-компанії: на шляху до майбутніх конкурентних переваг. // С.205-210.

5.4.9.2. Садова У.Я., Дідух Н.М. Інноваційний науковий керівник: від навиків і обов’язків до бренду й стратегії розвитку // С.56-63.

5.4.9.3. Степура Т.М., Олійник Ю.Б. Податок на виведений капітал як інноваційна форма оподаткування: досвід Естонії // С. 163–166.

5.4.9.4. Корицька О.І., Баран Р.О. Управління людськими ресурсами в сучасних організаціях. // С. 234–235. 0,09 ум.д.ар.

5.4.9.5. Батюк Д. В.Цінова дискримінація на монопольному ринку // С. 76–79.

5.4.9.6. Коломієць В.І. Валютно-фінансова система в ісламських країнах (податки, банківський сектор, валюта)// С.106-109.

5.4.9.7. Коняєва Д. О. Інвестування у бізнес під час війни та безпека інвесторів в Україні // 109-113.

5.6.9.8. Назарчук В. Ю. Як іноземні інвестиції впливають на економіку України // С. 130-132.

5.4.9.9. Поставчук Ю. П. Фінтех-екосистеми: сутність та їх характерні особливості // С.154-157.

5.4.9.10. Боршош А. В. Безпека бізнесу в контексті криптовалюти // С.86-89.

5.4.9.11. Литвин Ю. В. Важливість людського ресурсу для подальшого відновлення економіки України// С.241-244.

5.4.9.12. Теслюк Р. Т. Соціально-демографічні деформації в Україні як наслідки впливу тоталітарних режимів // С.266-275.

5.4.9.13. Яворська В. В. Дослідження безробіття Хмельницької області // С.275-276.

5.5 НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО СТУДЕНТСЬКОЮ НАУКОВОЮ РОБОТОЮ (ТЕЗИ КОНФЕРЕНЦІЙ):

5.5.1. XIII Міжнародна науково-технічна конференція студентів, аспірантів та молодих вчених / Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (Дніпро, 1–3 березня 2023 року):

5.5.1.1. Корицька О.І., Пронько В.Я. Державна підтримка та потенціал відкриття бізнесу під час війни. «Наукова весна» 2023: С. 229-230.

5.5.1.2. *Вахняк О. В.* Як адаптується малий бізнес під час війни // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.1.3. *Пронько В.Я.* Державна підтримка та потенціал відкриття бізнесу під час війни // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.2. III Міжнародна наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів «Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні» Львівського торговельно-економічного університету (м. Львів, 2 березня 2023 р.)

5.5.2.1. *Горбова Ю.А.* Діяльність вітчизняного бізнесу в умовах війни // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.2.2. *Грицюк Т.В.* Діяльність вітчизняного бізнесу в умовах війни // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.2.3. *Коломієць В.І.* Хвиля української міграції ХХІ ст. як засіб розвитку та поглиблення інтеграції України в глобальну економіку // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.2.4. *Олійник Ю.Б.* Особливості використання нейромережі OPEN AI у розвитку підприємства в умовах повоєнної відбудови // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.3. I Міжнародна науково-практична інтернет-конференція Актуальні проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку регіону в умовах сучасних глобальних викликів. (23 березня 2023 р.) Придніпровський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», (м. Кременчук).

5.5.3.1. *Литвин Ю.В.* Важливість економічного фронту під час повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.3.2. *Троцько І.* Особливості нелегальної міграції у регіонах світу // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.3.3. *Яворський К.А.* Зміни цін на продукти харчування та безалкогольні напої після початку війни в Україні // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.4. Міждисциплінарні дослідження в умовах нової реальності: Україна і світ: Матеріали Міжвузівської студентської наукової конференції (Львів, 4 травня, 2023 р.). ТЗОВ «Галицька видавнича спілка», 2023. – 1 електронний опт. диск (CD-ROM) -104с.

5.5.4.1. *Лаба Р.І.* Корпоративна культура як чинник успіху ІТ компаній в Україні // (С. 64-66.) [н.к. – проф. Садова У.Я.].

5.5.4.2. *Малинич Р.С.* Веб-портал як інструмент популяризації професій на ринку праці регіону // (С. 66-68.) [н.к. – проф. Садова У.Я.].

5.5.4.3. *Вахняк О.В.* Дослідження динаміки економічної активності населення Закарпатської області // С. 41–42. [н.к. - Степура Т.М.].

5.5.4.4. *Марушка А.М.* Особливості використання контент-маркетингу у веденні інстаграм-сторінки в умовах війни. // С. 18–19. [н.к. - Степура Т.М.].

5.5.4.5. *Чабан А.В.* ChatGPT: його використання та функції // С. 84–85. [н.к. - Степура Т.М.].

5.5.4.6. *Гадик В.* «Оптимізація калькуляційних собівартостей харчових виробів у рамках волонтерської допомоги військовим»// Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.4.7. *Литвин Ю.* «Розвиток українського бізнесу під час повномасштабного вторгнення російської федерації: міжнародні аспекти» // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.4.8. *Ніколаєва В.* «Інвестиційна діяльність в Миколаївській області під час війни» // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.4.9. *Яворський К.* «Зміни на ринку імпортованих генераторів України та їх наслідки в умовах повномасштабної війни» // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.6.10. *Боршош А.* «Вплив штучного інтелекту на ринок праці та зайнятість» // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.6.11. *Горбова Ю.* «Дослідження та розвиток міжнародних економічних відносин України та Австрії» // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.6.12. *Грицюк Т.* «Формування активів підприємств» // Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.7. XI Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграції» Одеський національний економічний університет (18 травня 2023 року). Одеса.:

5.5.7.1. *Боршош А.В.* «Аналіз економічних показників бізнесу в умовах війни»// Тези доповіді. [н.к. – Корицька О.І.].

5.5.8. 81-ша Студентська науково-технічна конференція: збірник тез доповідей. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. Режим доступу: <https://science.lpnu.ua/sntk/81-studentska-naukovo-tehnicnakonferenciya>, вільний. – Заголовок з екрана. – Мова укр. і англ. ISBN 978-966-941-890-6

5.5.8.1. *В. Коломієць* Мікрокредити як засіб боротьби з бідністю// - С.7-8 - [н.к. – проф. Садова У.Я.].

5.5.8.2. *Р.Малинич* Особливості людського капіталу ІТ індустрії та його конкурентоспроможність в умовах війни// С. 12-14. [н.к. – проф. Садова У.Я., проф. Гринькевич О.С.].

5.5.9. X Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики», Полтава, 09 листопада 2023 року. – 2023.

5.5.9.1. *Баран Р. О., Корицька О. І.* Вплив цифрової трансформації на стратегічне управління підприємством // С. 6–7. 0,09 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

5.5.9.2. *Борак А.Ю., Корицька О.І.* Динаміка наявного доходу населення вінницької області у період російсько-української війни // С. 19–21. 0,13 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

5.5.9.3. *Боршош А.В., Корицька О.І.* Аналіз економічних показників бізнесу в

умовах війни // С. 258–259. 0,09 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

5.5.9.4. Вахняк О.В., Корицька О.І. Дослідження динаміки безробітного населення Закарпатської області // С. 39–41. 0,13 ум.д.ар. (МО-14, За зареєстрованими в УкрІНТЕІ кафедральними НДР).

VI. ЕЛЕКТРОННІ ПУБЛІКАЦІЇ: САЙТ НДЦ «ДЕМОС»:

6.1. ВИСВІТЛЕННЯ РОБОТИ СЕМІНАРІВ/ВЕБІНАРІВ :

6.1.1 .Перегук віків: до питання про минуле, сучасне і майбутнє пошукових інтересів українських вчених (12 січня 2023 р.). - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/1/12/news/22059/000-na-druk-pererobleno2.pdf>

6.1.2. Креативні індустрії турецької економіки і Україна (13 січня 2023 р.) - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/1/12/news/22065/000-kreativni-industriiturechchina.pdf>

6.1.3. Про результати підвищення кваліфікації в рамках Третьої зимової школи проф. У.Садової та проф.Т.Степури - Модуль II (очно - 17-19 лютого 2023 р., Івано-Франківська область, смт. Ворохта; заочно - 17.02.2023-31.02.2023рр.). (31 березня 2023 р.). - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/3/29/news/22832/000-vebinar-brend-naukovcya-zapis.pdf>

6.1.4. Бренд дослідника у сучасному цифровому світі (31.03.2023р.)- [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/demos-v-obektiv.pdf>

6.1.5. Фандрайзингові механізми соціальної відповідальності в Україні» (за участю волонтера, громадського активіста, інструктор-методиста з фізичної культури і спорту управління соціальних об'єктів ВП «Рівненська АЕС» Олександра Гребеня). (31.03.2023р.) - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/3/29/news/22832/000-vebinar-brend-naukovcya-zapis.pdf>

6.1.6. Студентська молодь в об'єктиві наукових інтересів НДЦ «ДЕМОС». 22 травня 2023 р. - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/demos-v-obektiv.pdf>

6.1.7. Матеріали Міжвузівської студентської наукової конференції 4 травня 2023 року «Міждисциплінарні дослідження в умовах нової реальності: Україна і світ» (22 травня 2023 р.). - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/newmaterialimizhvuzivskoi-studentskoinaukovoikonferencii04-3.pdf>

6.1.8 .Популярно про «Архітектуру підприємства»: зустріч в НДЦ «ДЕМОС» з освітянами та ІТ-фахівцями (25 серпня 2023 р.) - [Електронний ресурс].

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/8/25/news/24473/arch-000-na-sayt-arkhitektura-pidприємства.pdf>

6.1.9. Війна, зайнятість і музика: «веселі, брате, часи настали...» (4 вересня

2023р.) - [Електронний ресурс].
<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/9/4/news/24474/dem-000-demos-20230209-0-i-etap.pdf>

6.1.10. Навички робочої сили і ринок праці Львівщини: стереотипи, виклики і нові можливості (7 листопада 2023 р.) - [Електронний ресурс].
<https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/11/7/news/25232/000-ndc-demos-proekt-mop-rrp-25102023.pdf>

6.1.11. «Стратегічне планування розвитку міст: зарубіжний досвід та вітчизняна практика» (в рамках налагодження співпраці з представниками наукових шкіл НУ «Львівська політехніка» - Інституту архітектури та дизайну та Інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку 10 січня 2024 р. - [Електронний ресурс].
<https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/1/10/news/25945/000-pro-demoistoriyu-i-cinnosti-kozhnoi-nashoi-miti.pdf>

6.1.12. Міжнародний Воркшоп "New wave of migration in reaction to the fullscale Russian invasion in Ukraine. Social and economic consequences for Ukraine and EU countries" (10 січня 2024 року) 17 лютого 2022 р. - [Електронний ресурс].
<https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/1/10/news/25945/000-pro-demoistoriyu-i-cinnosti-kozhnoi-nashoi-miti.pdf>

6.1.13. Про демоісторію і цінності кожної нашої миті (10 січня 2024р.). - [Електронний ресурс].
<https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/1/10/news/25945/000-pro-demoistoriyu-i-cinnosti-kozhnoi-nashoi-miti.pdf>

VII. РОЗРОБКИ В РАМКАХ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ КАФЕДРИ ТПЕ:

7.1. ПІДРУЧНИКИ

7.1.1. Степура Т.М. Економіка та бізнес-інновації. Підручник. За ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2023. 702 с.

7.2. ПРАКТИКУМИ:

7.2.1. Садова У. Я. Макроекономіка у задачах, формулах, тестах: практикум / У. Я. Садова, О. І. Корицька. – Львів: Видавництво "Львівська політехніка", 2023. – 112 с. *(в межах робочого часу викладача, за іншою тематикою) (Корицька О. І.)*

7.2.2. Степура Т. М. Основи моделювання явищ і процесів на ринку праці: Практикум / Т. М. Степура, О. І. Корицька. – Львів: Видавництво "Львівська політехніка", 2023. – 120 с. *(в межах робочого часу викладача, за іншою тематикою) (Корицька О. І.)*

7.2.3. Степура Т. М. Макроекономіка: Практикум / Т. М. Степура, О. І. Корицька. – Львів: Видавництво "Львівська політехніка", 2023. – 120 с. *(в межах робочого часу викладача, за іншою тематикою) (Корицька О. І.)*

8. Сертифікати ВНС – 1:

Сертифікат №05514 про визнання інформаційного ресурсу у Віртуальному середовищі Львівської політехніки методичною працею. Укладачі: Степура Тетяна Михайлівна, Дідух Наталія Михайлівна

Кафедра: теоретичної та прикладної економіки // Навчально-науковий інститут: адміністрування, державного управління та професійного розвитку. Тип інформаційного ресурсу: електронний навчально-методичний комплекс «Методи прийняття управлінських рішень». Адреса розміщення: <https://vns.lpmu.ua/course/view.php?id=6457>. Номер та дата реєстрації: Е41-823-214/2023 від 13.11.2023 р.

9. Профорієнтаційна, інформаційна та рекламна та діяльність:

- Організація, підготовка та проведення профорієнтаційних заходів щодо просування ОП підготовки бакалавра «Цифрова соціоекономіка», ОП підготовки магістра «Соціальна економіка, аналітика та управління» (<https://lpnu.ua/sites/default/files/2022/pages/20139/cifrova-socioekonomika-prezentaciya-osvitnoi-programi.pdf>)

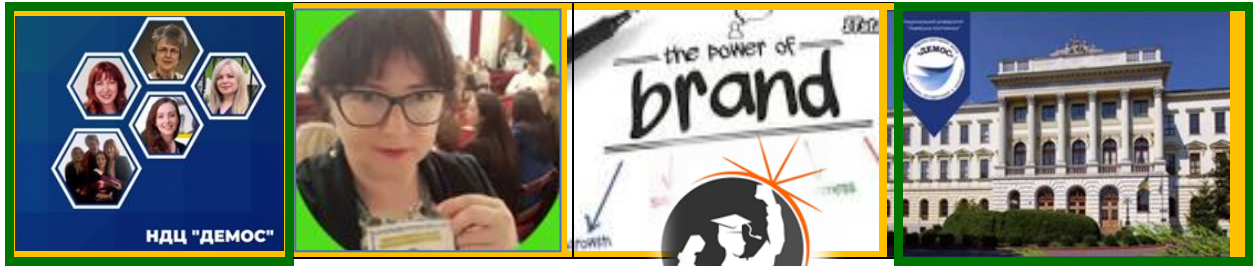
- YouTube- канал: <https://studio.youtube.com/video/3Zu3PmB3Q7c/edit>

- Facebook: <https://www.facebook.com/demos.center>

- Instagram: <https://www.instagram.com/tv/CdYVFKcuSgt/?igshid=YmMyMTA2M2Y=>

- Загальна інформація на сайті Львівської політехніки:

- Популяризація у ЗМІ: <https://lpnu.ua/news/z-veresnia-u-lvivskii-politekhni-tsi-diiatyme-bakalavr-ska-prohrama-tsyfrova-sotsioekonomika> , <https://lpnu.ua/news/naukovo-doslidnyi-tsentr-demos-lvivskoi-politekhniky-proviv-vebinar-na-temu-virtualnykh>

Анна Яцишин, Уляна Садова, Тетяна Степура, Наталія Дідух, Ольга Корицька

"БРЕНД ДОСЛІДНИКА У СУЧАСНОМУ ЦИФРОВОМУ СВІТІ"¹

(за матеріалами тематичного вебінару НДЦ ДЕМОС», 22.03.2023 р.).

Українська наука, як і усе суспільство, з моменту військової агресії росії опинилися в позиції захисника своїх інтересів, змушеного вести героїчну оборону надбань на різних фронтах. І йдеться не про чергову «залізну завісу» для ідей, знайомств, наукових контактів... не про обмеження «доступу» до досягнень наукової думки. Навпаки, українські вчені можуть брати участь у закордонних конференціях, подавати заявки для участі у конкурсних проектах. Справжні вчені завжди розуміли, що тільки у співпраці є можливим прогрес людства.

Проблема у тому, що українські учені наразі слабо впізнавані на наукових «Олімпах». Що через низькі доходи нерідко «включаються» у комерційні проекти, котрі містять штучно завищені трансакційні витрати маркетингового супроводу продукту при практично мізерній оплаті праці власне дослідницьких послуг науковця - «носія» креативної ідеї чи розробки. Що через відсутність державної політики підтримки вченого-освітянина український науковець скоріше зорієнтований на «спринт» з виконання педнавантаження в 600 годин, аніж на гідну інтелектуальну працю, на прокладання шляху до наукових відкриттів через проектну діяльність, на побудову власного бренду й творення свого іміджу у світі. Наведені роздуми стали передумовою організації наукового вебінару на тему «Бренд дослідника у сучасному цифровому світі», який відбувся в НДЦ «ДЕМОС» 22 березня 2023 року за участю представників різних освітянських і академічних наукових шкіл, викладачів, студентів.

Показово, що на вибір тематики вебінару вплинули події за участю членів команди науково-дослідного Центру «ДЕМОС». Так, на запрошення керівництва ГО «Інноваційний університет» д.е.н., проф. Тетяна Степура та д.е.н., проф. Уляна Садова прослухали курс за

¹ Анна Яцишин, Уляна Садова, Тетяна Степура, Наталія Дідух, Ольга Корицька «Бренд дослідника у сучасному цифровому світі» (за матеріалами тематичного вебінару НДЦ ДЕМОС», 22.03.2023 р.)// НДЦ «ДЕМОС». – URL.: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/3/29/news/22832/000-vebinar-brand-naukovcya-zapis.pdf>

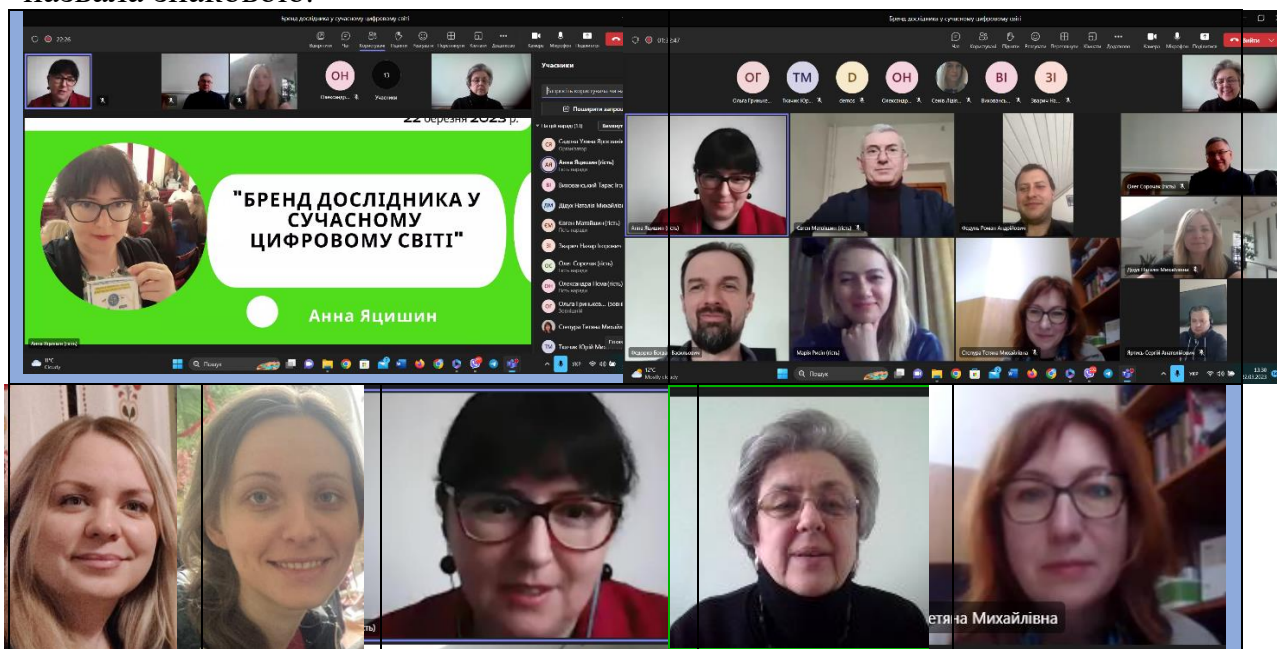
програмою підвищення кваліфікації в рамках Третьої зимової школи «Бренд науковця та цифровізація освіти» - Модуль II (очно - 17-19 лютого 2023 р., Івано-Франківська область, смт. Ворохта; заочно - 17.02.2023-31.02.2023рр.). Саме у процесі тренінгів великий інтерес викликали питання з формування та просування власного бренду у цифровому освітньому просторі. Спікеркою даної теми виступила д.педаг.н., ст.н.сп. Анна Яцишин – провідний науковий співробітник відділу цифрової трансформації НАПН України Інституту цифровізації освіти НАПН України, Координатор Офісу підтримки вченого.

Презентація доповідачки «Використання інструментів відкритої науки та наукометричних баз для популяризації власних наукових результатів» була насичена дуже важливою інформацією про складники іміджу вченого, взаємозв'язок персонального іміджу вченого та іміджу

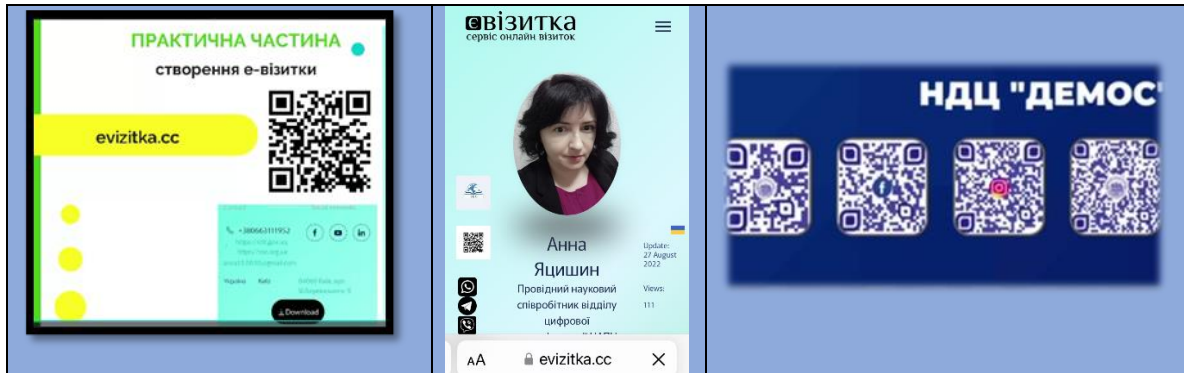
установи, важливість підтримування персональних профілів вченого у наукометричних системах, персональні цифрові профілі вченого у SCOPUS та WEB of SCIENCE, вебметричні показники та авторські (конкретно), профілі у міжнародних наукометричних базах MUST HAVE для вченого, шляхи підвищення власних наукометричних показників, рекомендації вченим щодо розбудови іміджу із використанням цифрових систем тощо. Особливим «бонусом» для кожного присутнього стала практика від Анни Яцишин щодо створення іменної е-візитки. Очевидно, що багатогранна гама ідей мала мати продовження... Отож, пані Анна Яцишин дала охочу згоду на зустріч з науковцями і студентами НУ «Львівська політехніка» в рамках вебінару НДЦ «ДЕМОС» (22.03.2023 р.).

Роботу вебінару відкрила керівник НДЦ «ДЕМОС» д.е.н., проф. Уляна Садова. Навівши слова Маргарет Тетчер, які у свій час були адресовані студентам («найбільший внесок, який може зробити студент країні під час війни, а саме – «ефективно вчитися»), вона зарахувала до цієї когорти усіх, хто сьогодні має відношення до сфери освіти і науки. *«Бо кожен, хто перестає вчитися, старіє, – не важливо, в 20 або 80 років, – а будь-який інший, хто продовжує вчитися, залишається молодим. Найважливіше в житті – це зберегти мозок молодим»* - додала, згадавши Генрі Форда. Коротку промову Уляна Садова поділила на дві частини – огляду заходів НДЦ «ДЕМОС» в березневий період та короткій власній презентації на тему *«Війна, весна і українські бренди»*, де зупинилася на питаннях, пов'язаних з участю вчених у відбудові України, з потребою організації великої роботи кожного науковця з просування власного бренду у науці. І в цьому плані зустріч з Анною Яцишин – назвала знаковою.

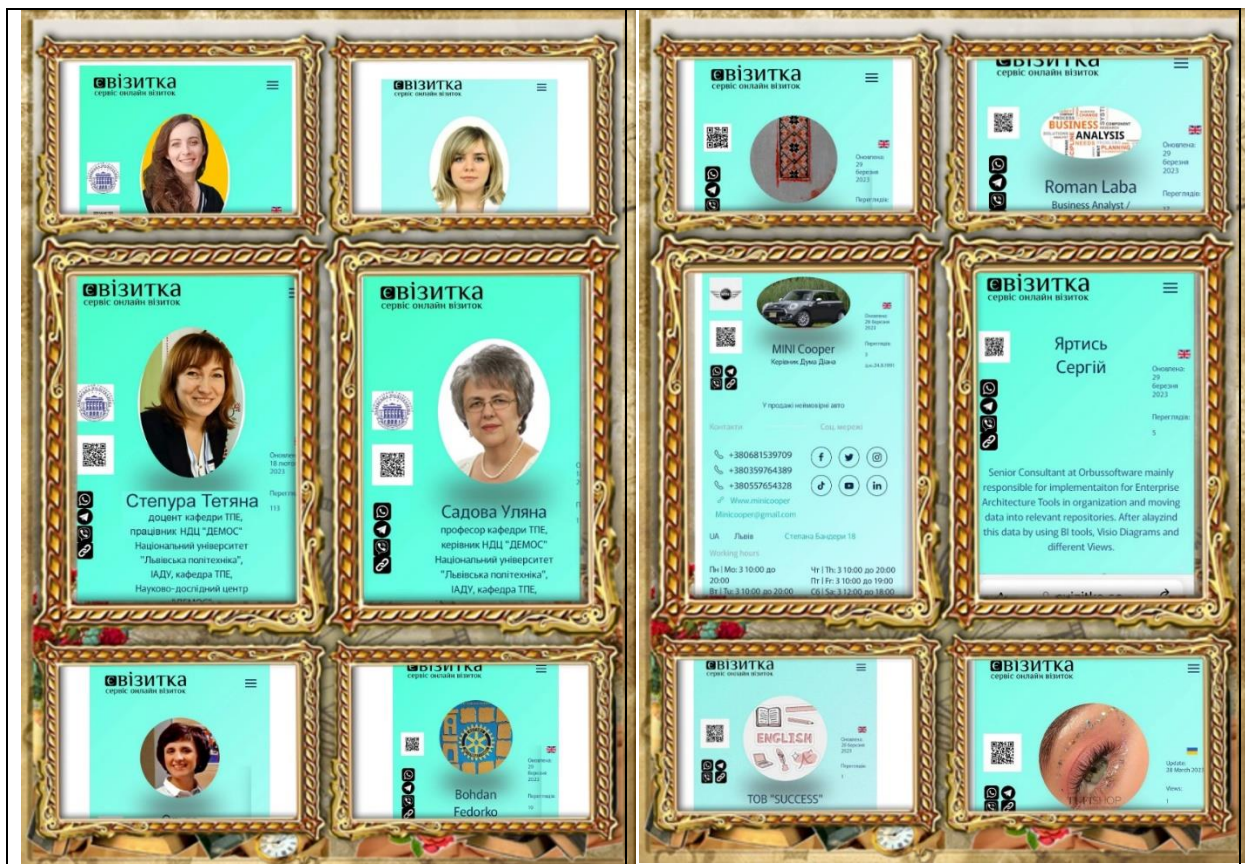

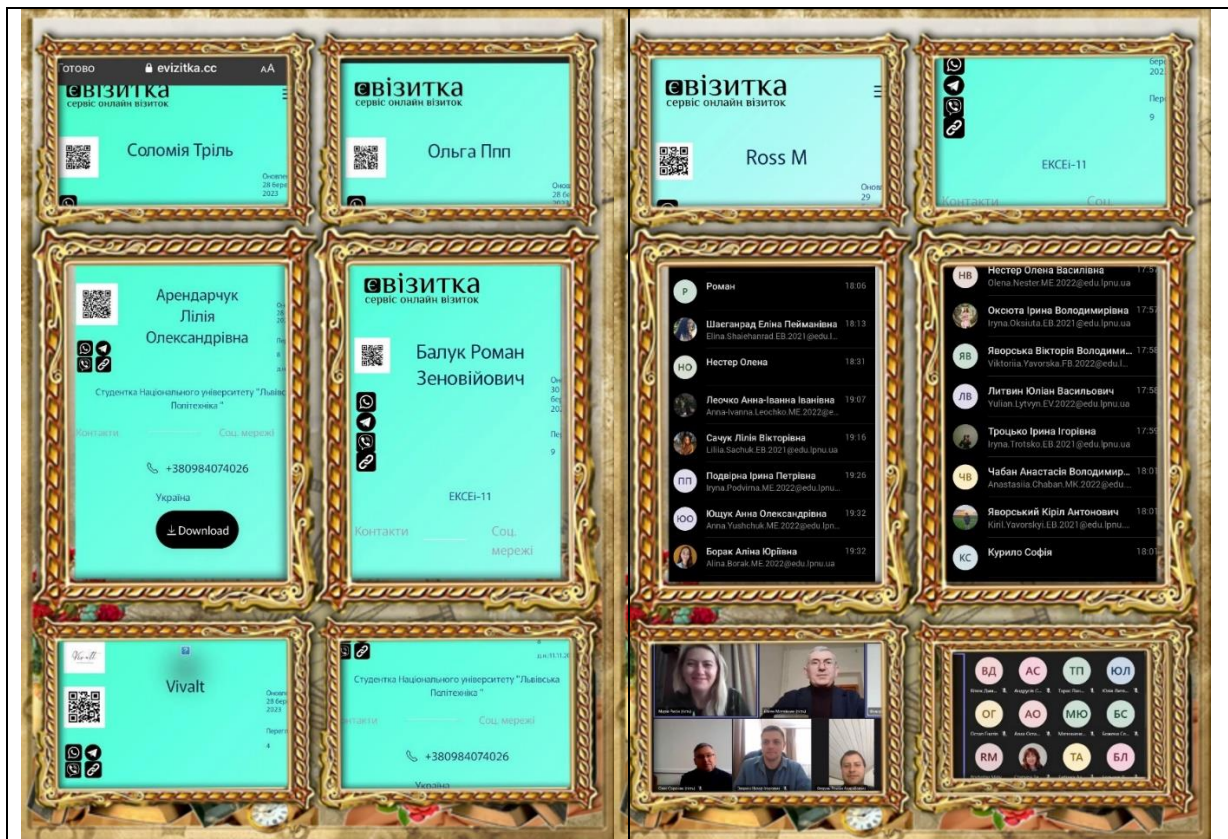
Анна Яцишин, познайомившись з аудиторією – викладачами та студентами ІАДУ, ІНЕМ НУ «Львівська політехніка», викладачами та

студентами ЛНУ імені Івана Франка – суттєво доповнила попередню презентацію питаннями самоархівування публікацій та матеріалів до інституційного репозитарію, розказала про національний репозитарій академічних текстів, навела перелік власних публікацій про розбудову іміджу вченого. Особливо продуктивною стала практична частина вебінару, присвячена створенню е-візитки.

Дуже приємно було бачити активну участь у вебінарі студентів і викладачів з розробки власних е-візиток, якими почали ділитися зі знайомими людьми, стежити за емоціями якале й набирати оберти переглядів в Інтернеті.

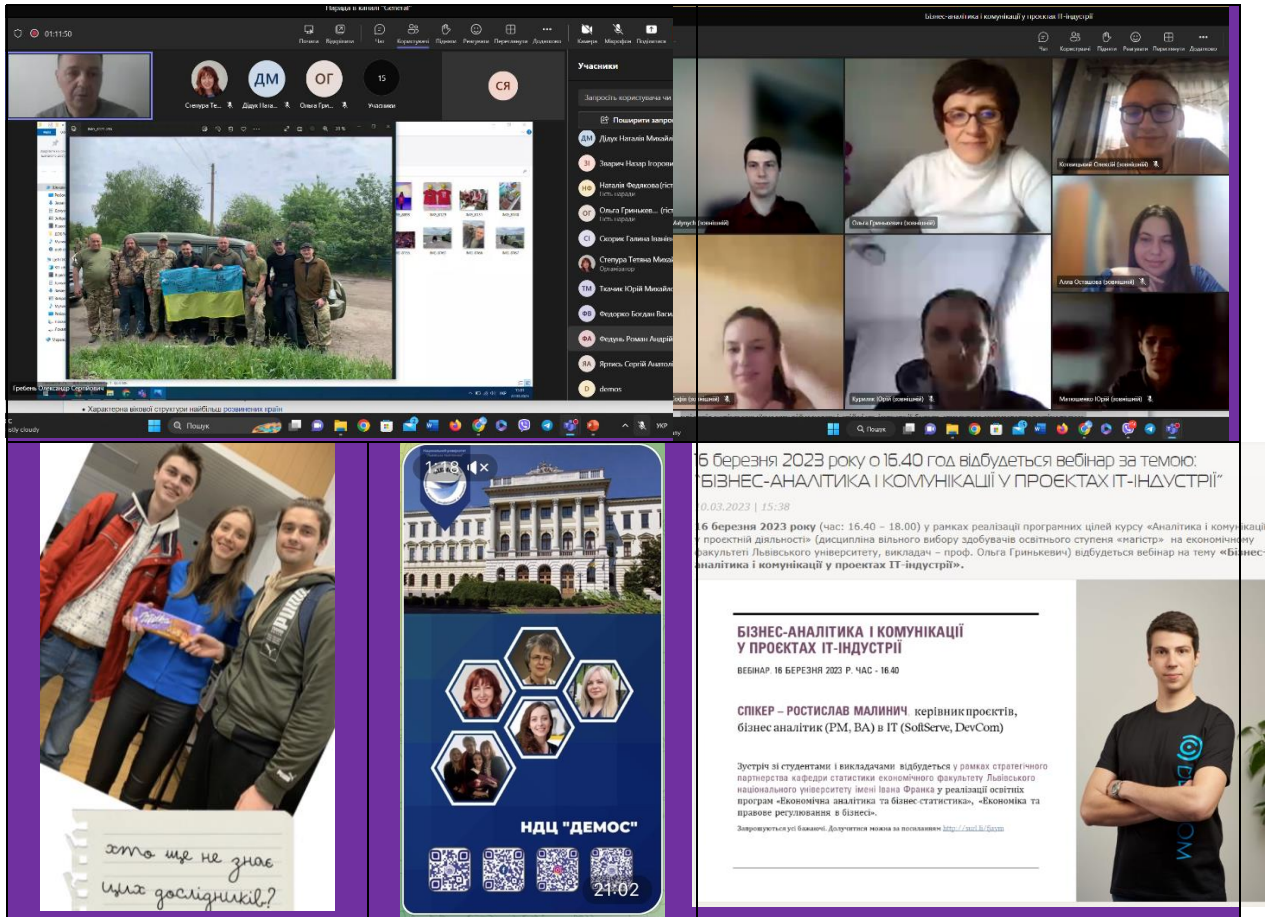

На завершення учасники зустрічі висловили глибоку вдячність за велику роботу, що проводить пані Анна Яцишин з популяризації української науки, за ті кроки, які допомагають кожному розуміти, що таке логіка побудови бренду, його платформа, позиціонування, візуалізація і креатив.

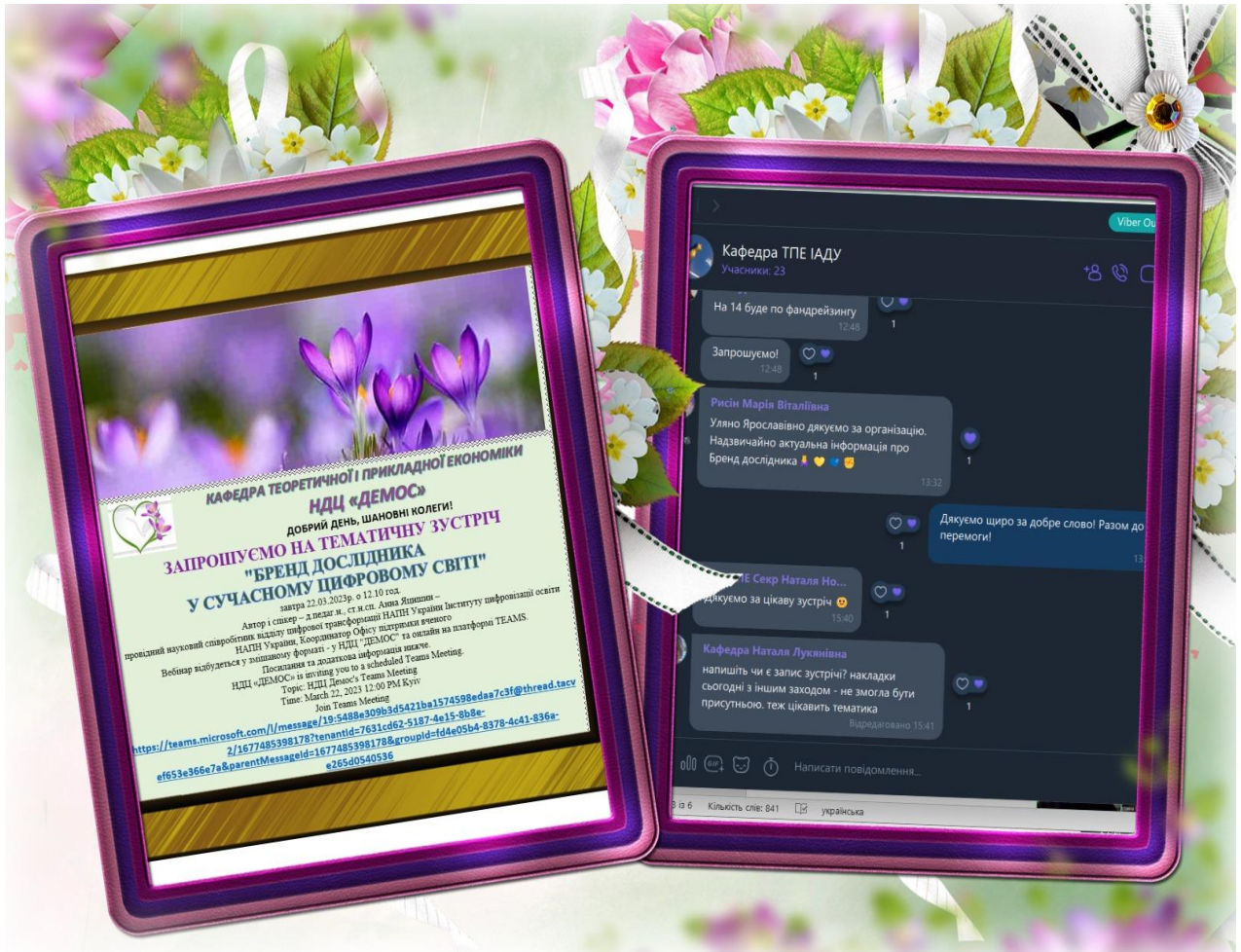
Дискусія, яка мала місце в заключній частині вебінару, показала, що у всіх думки подібні: в умовах війни важко зробити так, що чинники впливу на образ бренду українського науковця мали тільки позитивну динаміку. Проте, про такий капітал треба пам'ятати і формувати постійно. Це має бути особлива культура, у якій загальнонаукові чи галузеві норми «брендування» були б фільтром для просування іміджу українського науковця у світі. Підтвердженням цим словам стало включення студента групи EKCEI-11 Романа Федуня, який, зокрема, сказав, що «коли я шукаю якихось людей, щоб закрити позицію у компанії, то увагу у першу чергу звертаю на її знання - основу іміджу. Це означає, для того щоб сформувати цей імідж, треба дуже багато працювати...».

Варто додати, що практична частина вебінару мала продовження в соціальних мережах за участю членів команди НДЦ «ДЕМОС». Д.е.н., проф. Тетяна Степура запросила за зустріч на тему «Фандрайзингові механізми соціальної відповідальності в Україні» (за участю волонтера, громадського активіста, інструктора-методиста з фізичної культури і спорту управління соціальних об'єктів ВП «Рівненська АЕС» Олександра

Гребеня), к.е.н., асистент Ольга Корицька – представила цифрові вміння креативу у соцмережах зі студентами на тематику наукового життя, інж. Наталія Дідух презентувала візитку про досягнення команди з НДЦ «ДЕМОС» у 2022 році на шляху підвищення кваліфікації, а д.е.н., проф. Ольга Гринькевич та студент ЕКСЕі-11 Ростислав Малинич розповіли про результати стратегічного партнерства навчальних закладів регіону на шляху продукування нових ініціатив.

Найцінніше те, що вебінар вдався! Дуже втішно, коли отримуєш щирі подяки від студентів та колег ... Навіть тоді, коли люди мають на це дуже мало часу...

КАФЕДРА ТЕОРЕТИЧНОЇ І ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ
НДЦ «ДЕМОС»
ДОБРИЙ ДЕНЬ, ШАНОВНІ КОЛЕГИ!
ЗАПРОШУЄМО НА ТЕМАТИЧНУ ЗУСТРІЧ
"БРЕНД ДОСЛІДНИКА
У СУЧАСНОМУ ЦИФРОВОМУ СВІТІ"
 завтра 22.03.2023р. о 12.10 год.
 Автор і спікер – Д. Іванко, ст. н. сп. Алена Дішман –
 провідний науковий співробітник, відділу цифрової трансформації НАПН України Інституту інформації освіти
 НАПН України, Координатор Офісу партнерів великого
 Вебінар відбудеться у онлайн-форматі - у НДЦ «ДЕМОС» та онлайн на платформі TEAMS
 Пославка та дозвілкова інформація нижче.
 НДЦ «ДЕМОС» та meeting you to a scheduled Teams Meeting.
 Time: March 22, 2023 12:00 PM Kyiv
 Join Teams Meeting
<https://teams.microsoft.com/j/19-5488a309b3d5421ba1574598eda7c3f@thread.tacv2/1677485398178?tenantid=7631cd62-5187-4e15-8b8e-ef653e366e7a&parentMessageId=1677485398178&groupId=f44e05b4-8378-4c41-836a-e265d0540536>

Кафедра ТПЕ ІАДУ
 Учасники: 23

На 14 буде по фандрейзингу 12:48 1

Запрошуємо! 12:48 1

Рисні Марія Віталівна
 Уляно Ярославівно дякуємо за організацію. Надзвичайно актуальна інформація про Бренд дослідника 13:32 1

Дякуємо щиро за добре слово! Разом до перемоги! 13:32 1

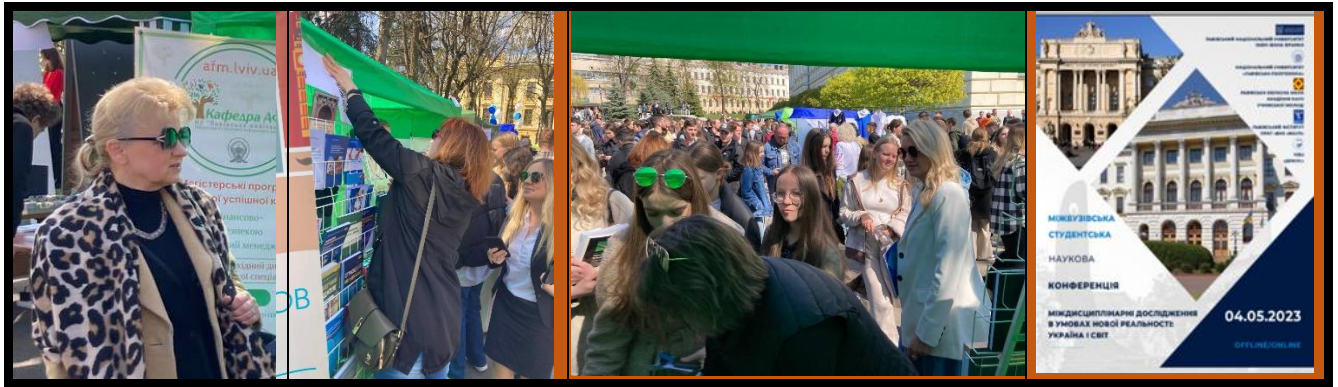
Е Секр Наталя Но... 15:40 1
 дякуємо за цікаву зустріч

Кафедра Наталя Лукіянівна
 напишіть чи є запис зустрічі? накладки сьогодні з іншим заходом - не змогла бути присутньою, теж цікавить тематика 15:41 1

Написати повідомлення...

Кількість слів: 841 українська

Наталія Дідух, Ольга Корицька, Тетяна Степура, Уляна Садова

СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ В ОБ'ЄКТИВІ НАУКОВИХ ІНТЕРЕСІВ НДЦ «ДЕМОС»²

(за результатами міжвузівської студентської наукової конференції)

Будь-яка галузь наукового знання ґрунтується на фактах...А ще на великій праці. Факти є основою емпірики, перевірки гіпотез, підтвердження чи спростування правильності виявлених принципів чи теорій. Ще німецький поет Йоган Вольфганг Гете відмічав, що «факти мають безмежну владу над розумом більшості людей, і те, що здавалося неможливим, розташовують поряд зі звичайним, щойно воно сталося...»³. Праця ж дає шанс перетворити факти в закономірності, в моделі, у теорії. Дуже добре, коли до справи беруться фахівці,

захоплені ідеєю, представники різних наукових шкіл, незалежно від віку, статі, закладу освіти... Синергія думок – це завжди новий продукт...

Чудово, коли в авангарді співпраці є студентська молодь. Коли вона стає драйвером активностей, організації заходів, нового наукового пошуку.

Цьогоріч, в НУ «Львівська політехніка» до наукових фестин (20 квітня 2023р.) додалася ще одна сторінка студентського життя. Крім серії бізнес-ігор, тренінгів,

² Наталія Дідух, Ольга Корицька, Тетяна Степура, Уляна Садова Студентська молодь в об'єктиві наукових інтересів НДЦ «ДЕМОС» // НДЦ «ДЕМОС». - URL.: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/demos-v-obektivi.pdf>

³ Фрідріх Ніцше. Повне зібрання творів. — Том 5. Перемішані думки і вислови; Мандрівник і його тінь. Переклад з німецької Катерина Котюк — Львів: Астролія, 2012. — 300 с.

тестування на поліграфі – «детекторі брехні», дотику до основ дактилоскопії, старліку, дрону, потягів - і ще багато цікавого... було проведено конференції. Так, свято інтелекту та креативу стало ефективною формою популяризації вітчизняної освіти та науки серед школярів та молоді. Наукові фестини певною мірою вплинули на знаковість та масовість інших заходів, які відбулися згодом.

Міжвузівська студентська наукова конференція «Міждисциплінарні дослідження в умовах нової реальності: Україна і світ» (4 травня 2023 р., Львів) показала, що потреба в обміні результатами досліджень молоді - велика. Організаторами заходу виступили: кафедра теоретичної та прикладної економіки та Науково-дослідний центр «ДЕМОС» Інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська Політехніка»; кафедра економічної та соціальної географії ЛНУ ім. Ів. Франка Львівського національного університету імені Івана Франка; кафедра статистики економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка; керівництво Львівського інституту ПРАТ «ВНЗ «МАУП»; очільники Відділення наук про Землю КЗ ЛОР «Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді». Метою конференції став обмін досвідом між науковцями й практиками у сфері бізнес-економіки, покращення навчального процесу в вищих навчальних закладах освіти, розширення тематики міждисциплінарних досліджень, підвищення якості виконання наукових розробок, координація наукової співпраці між науковими інституціями та бізнес-середовищем. Тематичні напрями роботи конференції включали теоретичні та практичні аспекти бізнес-економіки; конкурентний підхід та економічна безпека в бізнес-економіці; бізнес-економіка в умовах глобалізації та диджиталізації; бізнес-економіка: соціальний та демографічний аспект. Часові, просторові, безпекові чинники в сукупності з великою кількістю заявок, поданих в оргкомітет з проханням виступу, визначили проведення зустрічі у два засідання – з акцентом на проблематику економічного та геопросторового характеру. Модератором першого засідання виступила керівник НДЦ «ДЕМОС» д.е.н., проф. Уляна Садова. Вшанувавши хвилиною мовчання пам'ять про усіх полеглих унаслідок збройної агресії російської федерації, згадавши добрими словами провідного вченого, доктора географічних наук, професора ЛНУ імені Івана Франка Олега Шаблія, який до останнього подиху був відданий високій науці, тісно співпрацював з НДЦ ДЕМОС», вона надала слово для вітання представникам оргкомітету конференції.

Очільник оргкомітету, директор Інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку НУ «Львівська політехніка» д.е.н., проф. Любомир Пилипенко, зокрема, нагадав якою ціною дається Перемога... «З перемогою настане нова реальність, - наголосив Любомир Миколайович. Будуть й важкі періоди, які вимагатимуть складних рішень. Економіка без людей - неможлива. Вони – основа економіки. І нині викликами є процеси, пов'язані з еміграцією та з примусовим вивезенням українців за кордон. Кого і яким чином можна повернути людей на рідну землю, як мотивувати вертатися додому – це тема надзвичайно складних і важливих дискусій. Через комунікацію і обговорення проблем ми донесемо свої пропозиції до влади. Я дуже підтримую такі дискусії. Бажаю нам усім плідної

роботи, цікавих виступів, і головне, щоб спільна праця принесла нам результат!».

У продовження виступу слово взяла завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки ІАДУ НУ «Львівська політехніка» д.е.н., проф. Повлавська Ж.В. Бажаючи присутнім плідної роботи, вона щиро подякувала всій команді, яка підготувала цю конференцію, взяла на себе тягар усіх турбот, запропонувала дуже актуальну тему для обговорення. «Ви молоді люди і ваше все життя пов'язане із ХХІ століттям, - сказала Жанна Василівна. А ХХІ століття – це століття нових реалій. Це століття дуже складного зовнішнього середовища - динамічного, яке змінюється у нас буквально на очах. Я вже не кажу про останній рік, який показав нашу витривалість, стійкість, і можливість працювати навіть у таких складних умовах попри все. У нас велика надія на вас, на молоде покоління, на те, які рішення ви запропонуєте для тих складних проблем, які постали і постають перед нами. За вами майбутнє наше. За вами майбутнє ваше. Нашої країни і всі ми чим можемо робимо невеличкий більший чи менший внесок у наближення перемоги. Ми чекаємо, щоб вона вже прийшла, хоча розуміємо, що мріємо про це, бажаємо цього, і тому дозвольте побажати вам нових звершень, впевненості в тому, що шлях, який вибрали ви правильний, а нам сподівання на те, що ваш внесок у вирішення проблем які постали буде ефективним!».

Від співорганізаторів конференції зі сторони економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка з вітальним словом виступила д.е.н., професор О.С.Гринькевич (кафедра статистики). Ольга Степанівна з приємністю відзначила, що «в такий дуже непростий час в умовах воєнного стану ми маємо дві речі: найперше, - це бажання і друге - це можливість організувати і проводити спільні академічні заходи. Зазвичай, такі заходи вирішують для більшості з нас три завдання. По-перше – почути якісну, цікаву і нову для себе інформацію. Тут відразу хочу відзначити, що переглядаючи тематику сьогоднішніх доповідей, знайшла цікаві матеріали для себе і для своїх студентів. Для прикладу, перший доповідач, Ростислав Малинич, говорить про Веб-портал в аналітиці ринку праці. Відразу передзвонила до свого студента, який пише курсову роботу на подібну тему, й запропонувала долучитися, бо це буде не просто

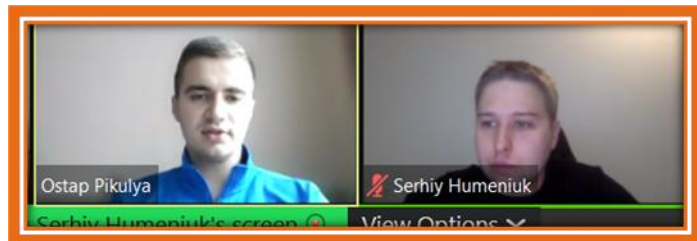
цікаво, але корисно. Другий приклад, - наші колеги з кафедри соціально-економічної географії представляють дуже цікаву тематику доповідей, серед яких є питання методики SWOT аналізу сильних і слабких сторін територіальної громади... Наші студенти теж проводять подібні дослідження, в рамках своїх освітніх курсів на магістратурі. Тому нині особливо важливе завдання - це, по-перше, почути і скористатися цікавими результатами досліджень, які пов'язані з власними професійними і науковими пошуками. По-друге, представити власні наукові дослідження, які ми виконуємо в рамках кваліфікаційних, випускних магістерських чи бакалаврських робіт. По-третє, - розшири коло своїх знайомих, друзів, у тій сфері професійної діяльності, у якій ми залучені. Тому я побажаю всім нам як керівникам сьогоднішніх презентацій, так і безпосереднім доповідачам успішної реалізації кожного із завдань і, звичайно мотивації, продовжувати ці дослідження в різних

форматах!».

Перед початком роботи економічного блоку конференції, проф. Уляна Садова сказала, що учасники заходу є носіями знань і інтелектуальної думки, яка повинна працювати на перемогу. «Так, українська наука, нагадала Уляна Ярославівна, має багато проблем. Це і кадровий голод; і пошук шляхів зацікавлення дослідженнями талановитої молоді, яка зорієнтована на ринки іноземних держав (а там – держави усіма методами створюють передумови, щоб утримати нашу молодь у себе); і складнощі для викладачів і дослідників в Україні забезпечити науку кращим обладнанням; і проблеми захисту прав інтелектуальної власності; і нові критерії наукової діяльності.... Ці проблеми нам треба вирішувати разом... Але молодь може дуже багато... Згадаймо, які фантастичні речі роблять ЗСУ на полі бою, в окопах. А тримати науковий фронт – це теж мистецтво!».

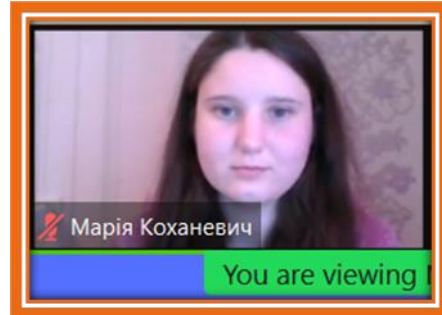
Далі модератор заходу надала слово молодим науковцям. Символічно, що умовну завісу перед презентацією результатів досліджень привідкрила студентка НУ «Львівська політехніка» Валерія Гадик темою «Ціна перемоги: калькуляційна собівартість приготування млинців для військових» (наук. кер. - к.е.н., асист. Ольга Корицька). Як представниця Дніпропетровщини, котра з перших днів війни була особисто залучена до волонтерства й організації допомоги військовим, вона поділилася досвідом як люди об'єднуються, щоб допомогти своїм захисникам. «Допомога – це не тільки – благодійні внески, - наголосила Лера. Виготовлення маскувальних сіток, пошиття уніформи, постачання засобів гігієни... А ще – робота з виробництва продуктів харчування... Волонтерські центри постійно закликають громадян допомагати виготовляти напівфабрикати, сухі борщі та супи, трав'яні чаї...». Власне цікавою родзинкою виступу став рецепт домашнього приготування млинців за особливою технологією, яка дозволяє зберігати страву без холодильника протягом 2-3 тижнів.

Доповідачка надала економічне обґрунтування вартості своєї пропозиції, обґрунтувала її потребу. Не менш цікавими були виступи Аліни Диди, Остапа Пікуля, Сергія Гуменюка, Тетяни Самойлюк на тему «Аграрний бізнес в умовах воєнного стану» (наук. кер. - доц. І.В.Прокопович-Павлюк), Анастасії Іванишин та Анастасії Кривонос «Міжнародні рейтинги аналітичних центрів: критерії побудови та позиції України» (на прикладі

«Global go to think Tank») (наук кер. - проф. О.С.Гринькевич), Анастасії Берези та Наталії Горішньої «Український бізнес під час війни: огляд досліджень українських аналітичних центрів» (наук кер. доц. О.Р.Марець), Олени Кулеби, Ольги Сисан, Марії Коханевич «Міжнародні індекси в аналізі бізнес- середовища: Doing Business&Business Enabling Environment (BEE) project» (наук кер. доц. О.М.Вільчинська), Марти Брездень та Дар'ї Любовецької «Урядові програми підтримки бізнесу в умовах війни» (наук.кер. проф. О.С. Гриньквич), Ярини Кадилович та Валентини Місько «Відкриті дані для аналізу бізнес-середовища: види і приклади використання» (наук кер. доц. С.А.Квак), Поліни Деміденко «Використання програмного забезпечення JDEMETRA+ в аналізі часових рядів».

Студент групи ЕКСЕі-11 Ростислав Малинич поділився результатами свого дослідження на тему «Веб-портал як інструмент популяризації професій на ринку праці регіону» (наук.кер. проф.

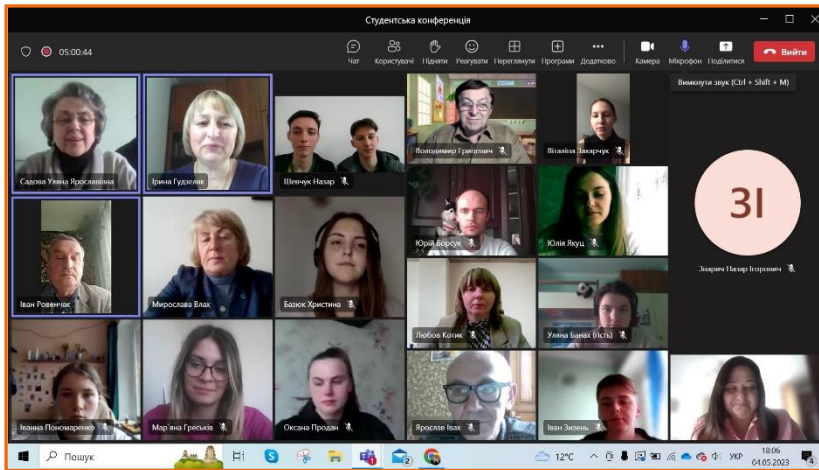
У.Я.Садова), чим заслужив багато схвальних відгуків серед присутніх. Активними були магістри цієї ж групи Б.Федорко, Р.Федунь, С.Яртись, Н.Зварич, ін.

Далеко не усі студенти економічного блоку змогли представити свої презентації у відкритому режимі. Багато хто демонстрував свою активність задаючи запитання, інші коментували дослідження інших. Частина студентів обмежилась комунікацією у постерному форматі. В цьому аспекті слід відзначити дослідження студентів Львівського інституту ПРАТ «ВНЗ «МАУП».

Дуже цікаво пройшла й друга частина конференції. Колеги-географи, як і в попередні роки, піднімали актуальні питання закономірностей і регіональних особливостей формування й розвитку нового поділу праці, демонстрували чудові розробки з використанням картографічних методів дослідження. Розпочала засідання в.о. завідувача кафедри економічної і соціальної географії Львівського університету імені Івана Франка, к.г.н., доцент І.І.Гудзеляк. Ірина Іванівна відзначила, що у цьому році вперше приєдналися до студентської наукової конференції учні Відділу наук про Землю КЗ ЛОР «Львівська обласна мала академія наук учнівської молоді». Привітавши молодих дослідників із успішними презентаціями актуальних наукових досліджень, вона щиро подякувала за участь у конференції керівнику відділення п. Любомирі Шевчук.

Тематика виступів була досить широка. Від локальних досліджень Мирослави Войтович на тему «Годоніми в урбаноніміці Сокаля» (КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді імені Ігоря Богачевського», Сокальський ліцей №1 Імені Олега Романіва - наук.кер. вчителі Мирослава Бик та Світлана Мусій); виступу Романа Хомика на тему «Соціально-культурна інфраструктура Сихівського району м. Львова» (КЗ ЛОР «Львівська мала академія наук учнівської молоді» Ліцей №93 м.Львова, наук. кер. – асист. Л.І.Котик), які приємно вразили рівнем

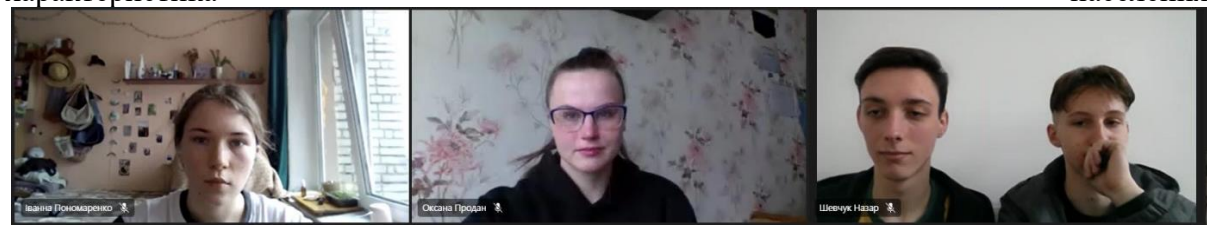
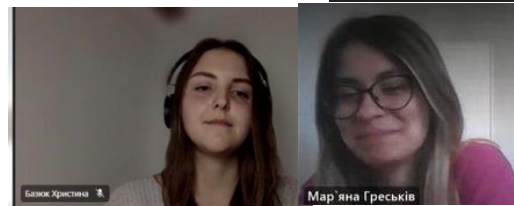
зацікавленості і відповідальності учнів шкільного навчання у проведенні наукових досліджень. До наукових розвідок Ігоря Винника «Держави «економічного дива»: суспільно-географічний аналіз» (наук.кер. доц. В.С.Грицевич); Іванни Пономаренко «Геополітичні аспекти продовольчої безпеки світу» (наук. кер. доц.

М.Р.Влах); Тараса Гіля «Українська діаспора Аргентини: історія формування» (наук. кер. доц. М.Р.Влах); Мар'яни Греськів «Географія українських мігрантів у Німеччині за час російсько-української війни 2022-2023 рр.» (наук.кер. проф. І.І.Ровенчак); Віталіни Захарчук «Географія атомної енергетики Європи» (наук.

кер. доц. І.І.Гудзеляк); Назара Шевчука «Використання районного методу у краєзнавстві (на прикладі Франції)» (наук.кер. доц. М.Р.Влах). Активно обговорювалися доповіді Марії-Анастасії Гавришко «SWOT-аналіз Кам'янка-Бузької територіальної громади» (наук.кер. доц. М.Р.Влах); Каміли Джафарової «Суспільно-географічна характеристика

населення Тернополя» (наук.кер. доц. М.Р.Влах); Івана Зизеня «Митна інфраструктура Закарпатської області: суспільно-географічна характеристика» (наук.кер. доц. М.Р.Влах); Юлії Якуц «Географія Східницької територіальної громади в шкільному краєзнавстві» (наук.кер. доц. В.Грицевич); Уляни Банах «Нове житлове будівництво як чинник просторової трансформації міста Львова і його околиць» (наук.кер. доц. І.І.Гудзеляк), Христини Базюк «Географія нафто-газового сектору: методологічні особливості вивчення у середній школі» (наук.кер. О.І.Мамчур) та ін.

ГОДОНІМИ В УРБАНОНІМЦІ СОКАЛЯ

Роботу виконала: Войтович Мирослава Мирославівна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

ГЕОГРАФІЯ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СІХІВСЬКОГО РАЙОНУ м. ЛЬВОВА

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРИРОДНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

SWOT-АНАЛІЗ КАМ'ЯНКАБУЗЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ОКУПАЦІЇ ТА ДЕОКУПАЦІЇ

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

Нове житлове будівництво як чинник просторової трансформації міста Львова і його околиць

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

Українська діаспора в Аргентині: історія формування

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

Можливості методу районування в географічному краєзнавстві (на прикладі Львівщини)

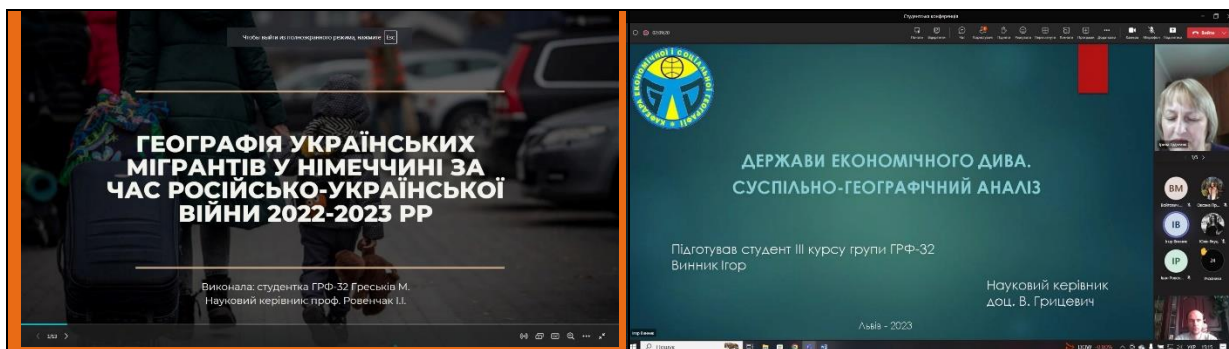
Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

Геополітичні аспекти продовольчої безпеки світу

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

ГЕОГРАФІЯ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ЄВРОПИ

Роботу виконала: Катерина Васильківна, учениця 11 класу Сокальського ліцею №1 імені Олега Романова Науковий керівник: Мусій Світлана Степанівна, Биж Мирослава Богданівна, вчителі КЗ «Сокальська Мала академія наук учнівської молоді ім. Ігора Богачевського»

Підбиваючи підсумки конференції, можна констатувати, що задум об'єднати зусилля різних наукових напрямів, шкіл, закладів освіти Львова - вдался. І справа не тільки у тому, що ковідні часи практично змінили формат традиційних конференцій, що викладачі і студенти стали більш перебірливими в плані тематики чи статусу наукових заходів, що отримані ними цифрові навички – це не лише про переваги, але й про ризики дефіциту часу, необхідного для наукової роботи...А ще..., нині соціальні мережі перенаповнені інформацією, котру треба вміти критично осмислювати,

сприймати, фільтрувати, оцінювати...Десятки тез доповідей, надісланих студентами до збірника конференції – свідчення авторитетності заходу, усіх науковців, хто забезпечив «професійний міждисциплінарний дискурс».

Нині українське суспільство переповнене негативними емоціями. На фоні агресії росії проти України, людських жертв, втрат, руйнувань – є потреба детального вивчення інформації про війну, її наслідки і виклики, перспективи розвитку суспільства. В Україні майже 92% громадян вірять у перемогу!⁴ Життя продовжується, наповнюється новим змістом і сенсами. Якщо так, то студентська молодь має раціонально мислити, робити логічні висновки, знаходити відповіді на величезне коло проблем відбудови держави. Так, як це робили доповідачі щойно проведеної конференції!

⁴ *Виталій Саєнко* Названо кількість українців, які не вірять у перемогу України у війні з РФ (інфографіка) УНІАН. – URL.: <https://www.unian.ua/society/nazvano-kilkist-ukrajinciv-yaki-ne-viryat-u-peremogu-ukrajini-u-viyni-z-rf-infografika-12248991.html>

ТЕМАТИЧНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

- ✓ Економічна наука і практика в умовах війни.
- ✓ Проблеми розвитку фірм, ринків, регіонів: соціально-економічний аспект.
- ✓ Суспільна географія: наукові традиції і сучасні виклики.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Пилипенко Любомир Миколайович – директор Інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету “Львівська політехніка”, д.е.н., професор (**Голова комітету**)

Поплавська Жанна Василівна – завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», д.е.н., професор;

Матковський Семен Олексійович – завідувач кафедри статистики Львівського національного університету імені Івана Франка, к.е.н., професор;

Гудзеляк Ірина Іванівна – в.о. завідувача кафедри економічної і соціальної географії Львівського національного університету імені Івана Франка, к.г.н., доцент;

Магас Наталія Василівна – заступник завідувача кафедри менеджменту, економіки та туризму Львівського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП», к.е.н., доцент;

Гринькевич Ольга Степанівна – професор кафедри статистики Львівського національного університету імені Івана Франка, д.е.н., професор;

Шевчук Любомира Григорівна – методист Відділення Наук про Землю КЗ ЛОР “Львівська обласна Мала академія наук учнівської молоді”;

Садова Уляна Ярославівна – керівник Науково-дослідного центру “ДЕМОС”, професор кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету “Львівська політехніка”, д.е.н., професор;

Данилович-Кропивницька Марта Львівна – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету “Львівська політехніка”, к.е.н., доцент;

Михальчишин Наталія Лук'янівна – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету “Львівська політехніка”, к.е.н., доцент.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ТЕЗ:

- обсяг: 1-2 повні сторінки формату А4 (редактор WORD for WINDOWS)
- гарнітура: Times New Roman Cyr, розмір шрифту – 12, інтервал – 1
- абзацний відступ – 10 мм.
- поля: ліве – 25 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм.
- табличне і графічне наповнення тез – мінімальне. Рисунки у Word згрупувати.
- структура тез: прізвище та ініціали автора і співавторів (не більше 3) справа великими літерами. Нижче – назва установи. Через два інтервали назва тез великими літерами (по центру, напівжирним); через два інтервали – текст, перелік літератури не обов'язковий.

РОБОЧІ МОВИ КОНФЕРЕНЦІЇ: українська, англійська, польська

АДРЕСА ДЛЯ НАДСИЛАННЯ МАТЕРІАЛІВ:

konfstud23@gmail.com

КОНТАКТИ:

Кафедра ТПЕ НУ “ЛП”
(IV навч. корп., к. 502), т. (032) 258-24-88.

Садова Уляна Ярославівна – з організаційних питань (050-555-78-00);
Федякова Наталія Володимирівна – з питань опублікування тез (097-580-30-47);
Дідух Наталія Михайлівна – з технічних питань (067-112-36-77).

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В УМОВАХ НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ: УКРАЇНА І СВІТ: Матеріали Міжвузівської студентської наукової конференції – Львів: ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2023. – 1 електронний опт. диск (CD-ROM)⁵

**«МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
В УМОВАХ НОВОЇ РЕАЛЬНОСТІ:
УКРАЇНА І СВІТ»**

**Матеріали Міжвузівської студентської наукової конференції
4 травня 2023 року**

Львів – 2023

⁵ Міждисциплінарні дослідження в умовах нової реальності: Україна і світ: Матеріали Міжвузівської студентської наукової конференції – Львів: ТзОВ «Галицька видавнича спілка», 2023. <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/5/22/news/23481/newmaterialimizhvuzivskoistudentskoinaukovoikonferencii04-3.pdf>

Сергій Яртись, Наталія Дідух, Уляна Садова

ПОПУЛЯРНО ПРО «АРХІТЕКТУРУ ПІДПРИЄМСТВА»: ЗУСТРІЧ В НДЦ «ДЕМОС» З ОСВІТЯНАМИ ТА ФАХІВЦЯМИ АЙТІ⁶

*«... щоб вберегти бізнес від розпаду,
концепція архітектури інформаційних систем
стає усе більш необхідністю, аніж можливістю...»⁷*

(Джон Захман)

Вітчизняна економічна наука, освіта не можуть стояти осторонь від інновацій, від трансформації фундаментальних засад управління підприємствами. І якщо сучасні цифрові технології впливають на конкурентні переваги бізнесу, то чому б йому не переорієнтуватися на нові ідеї й інструменти роботи? Чому б не прагнути до побудови корпоративної архітектури підприємства (Enterprise Architecture, EA)? Чому б не вирішувати по-новому проблеми візуалізації всіх сфер діяльності компанії, таких питань як персонал, бізнес-процеси, додатки й технологічна інфраструктура? Саме такі теми були підняті на черговому вебінарі, проведеному в НДЦ «ДЕМОС», під назвою «Архітектура підприємства: що це таке і як практично вона реалізується в системі (на прикладі OrbusINFINITY)». Захід відбувся з ініціативи Сергія Яртиса, професійного консультанта iServer365, фахівця з тривалим досвідом роботи у даній сфері. Зустріч була організована при посильній підтримці викладачів з кафедри ТПЕ, студентів групи ЕКСЕі-11 тощо. У роботі вебінару прийняли участь колеги з різних навчальних закладів Львова, усі, хто виявив інтерес до даної теми.

Робота вебінару мала на меті кілька задач – організувати «міні-прокачку» знань та навичок для частини аудиторії, яка працює у світі ІТ, та може говорити про сильні та слабкі сторони майбутнього ведення бізнесу; передати досвід та дух роботи аналітика, менеджера ІТ-фірми

⁶Сергій Яртись, Наталія Дідух, Уляна Садова Популярно про «архітектуру підприємства»: Зустріч в ндц «демос» з освітянами та фахівцями айти <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/8/25/news/24473/arch-000-na-sayt-arkhitektura-pidpriemstva.pdf>

⁷ A Framework for Information Systems Architecture, 1987, p. 276, cited in: Jaap Schekkerman (2003) How to Survive in the Jungle of Enterprise Architecture. p. 131

тим, хто мріє скерувати свій ентузіазм в сферу управління підприємством; оптимізувати власну профорієнтаційну роботу членів команди НДЦ «ДЕМОС» на шляху реалізації вступної кампанії літа 2023 року, спробувавши об'єднати сили викладацького складу, студентів старших курсів та зацікавлених РН-рів від бізнесу у спільній роботі (бакалаври - «Цифрова соціоекономіка»⁸; магістри – «Соціальна економіка, аналітика та управління» - #Вступ2023).

СЕРГІЙ ЯРТИСЬ

Архітектура підприємства:
що таке і як практично вона реалізується в системі

на прикладі OrbusINFINITY

09.05.2023 о 18.10

Microsoft Teams

Науково-дослідний Центр «ДЕМОС»

Сфера управління інформаційними технологіями

Sergiy Yartys
Server/Server365 Consultant

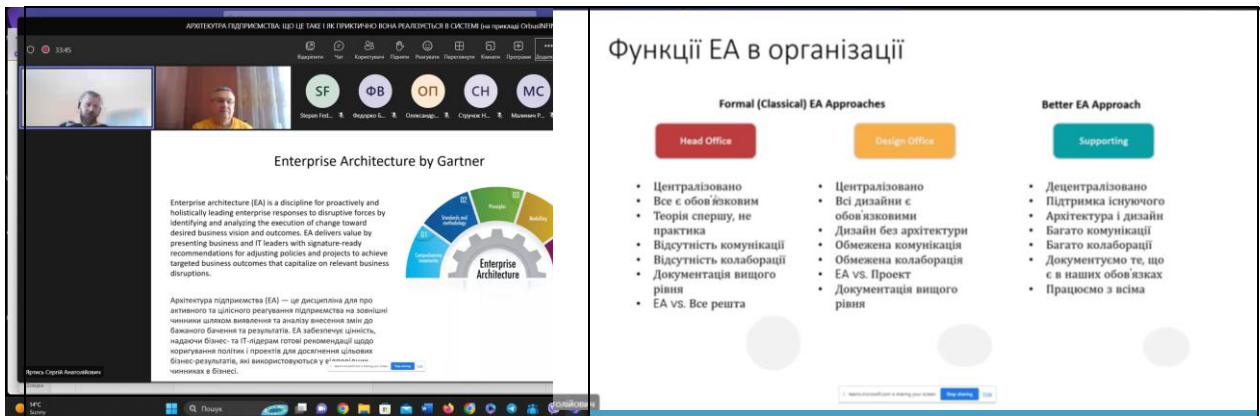
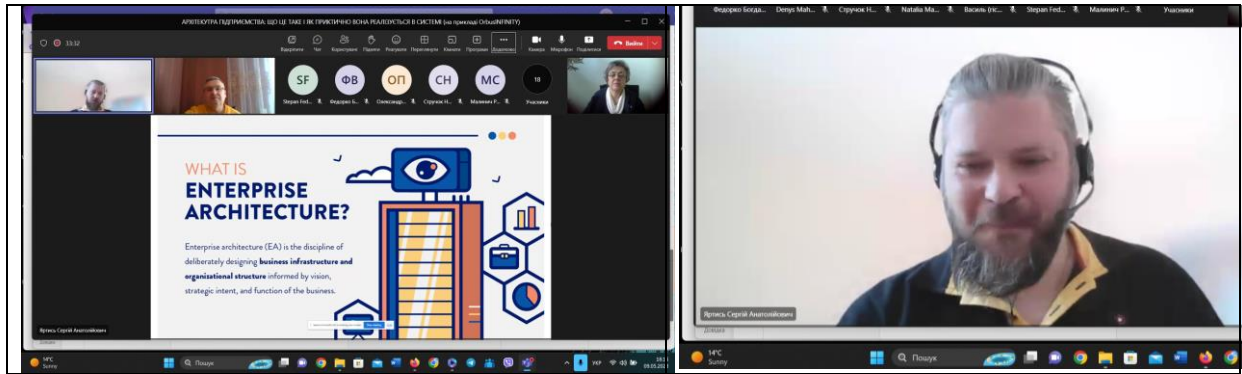
Qualification & Certification

- TOGAF 9 - March 2017 (Credential ID 15841)
- Archimate 3.0 Practitioner April 2017 (Credential ID 4727)
- ITIL Foundation Certificate in IT Service Management (ITIL F) (Credential ID 597839220652988)
- IT4IT Foundation (Jun 2017) (Credential ID 3494)
- COBIT 5 Foundation August 2017 (Credential ID 0416272-01-BEQ)
- Modelling languages: BPMN 2.0, UML, Lean
- Experience in adopting APQC framework

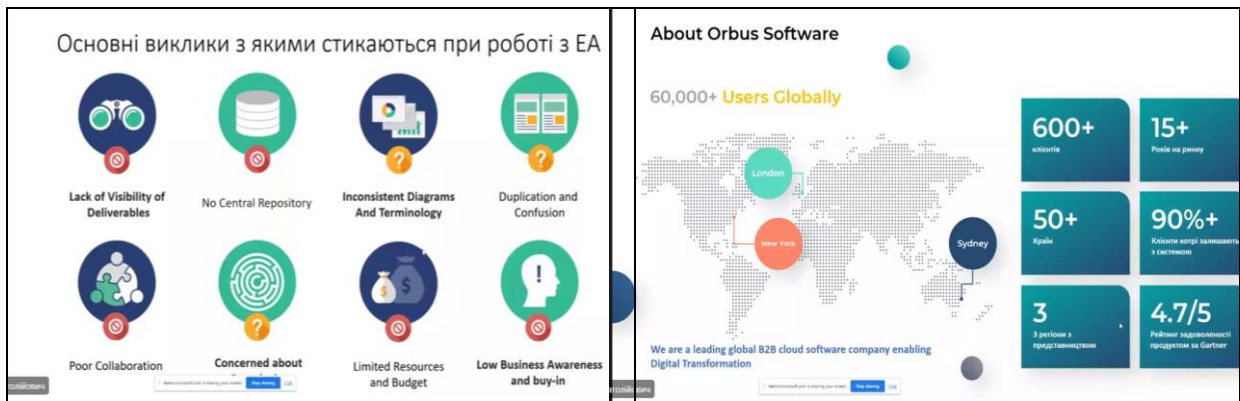
Від перших хвилин зустрічі Сергій Яртись забезпечив атмосферу відкритості й довіри аудиторії до знань та інформації. Навівши основні підходи до визначення суті поняття «Архітектура підприємства» (англ. Enterprise Architecture, EA), що подаються в спеціальній літературі, й навіть на загальнодоступних сторінках онлайн-енциклопедії Вікіпедії, він розказав про види та рівні архітектури підприємства; про зв'язок бізнес-елементів, та стратегією та даними підприємства, якими оперує бізнес; про те, що таке стандарт GPR⁹ та як організації використовують хмарні технології для забезпечення масштабності та гнучкості управління при досягненні бізнес-цілей; в чому полягає роль мікросервісів при розгортанні окремих компонентів додатків та багато іншого.

⁸ «Цифрова соціоекономіка» - <https://www.instagram.com/reel/CvX6TEmNt4p/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==>

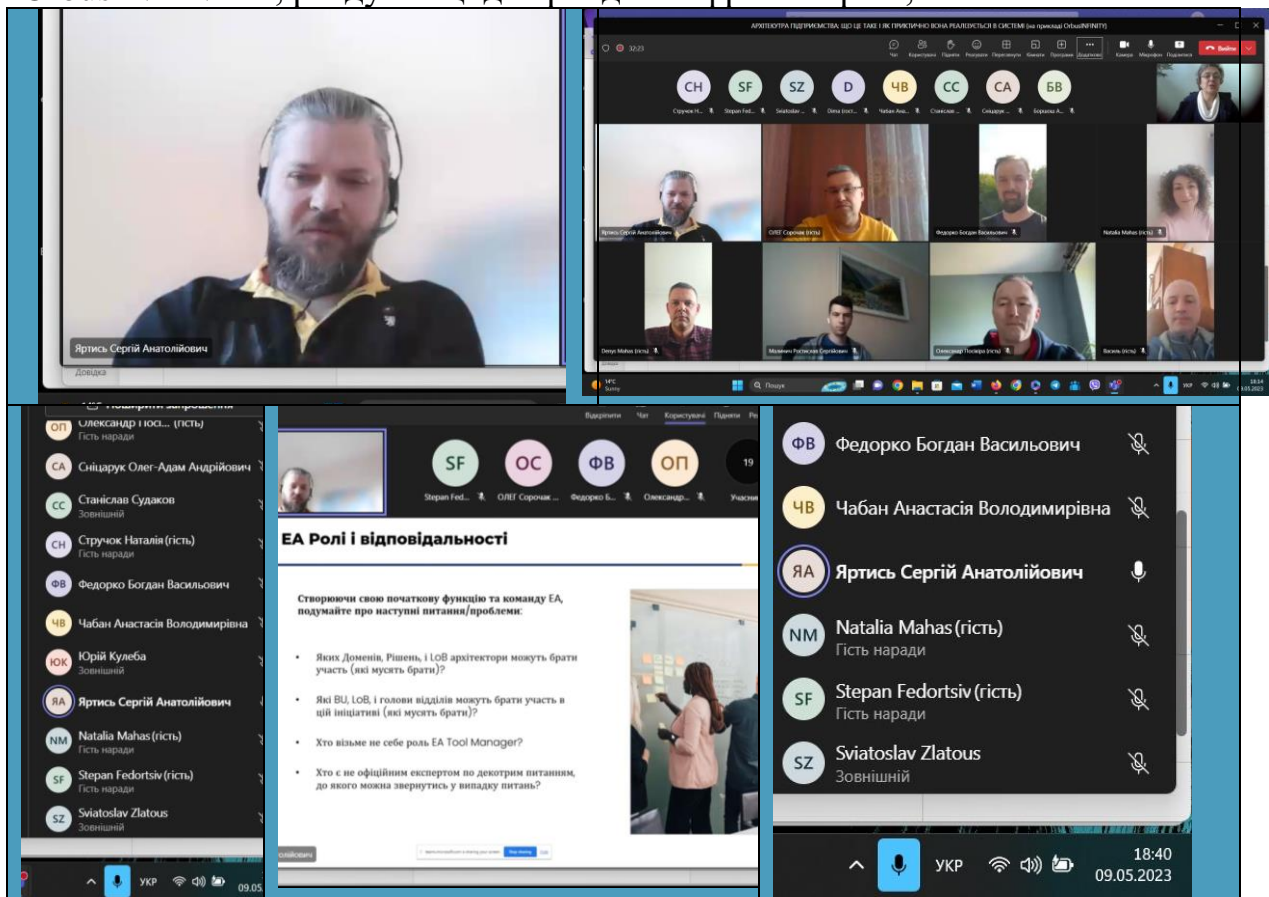
⁹ General Data Protection Regulation, GDPR; Regulation (EU) 2016/679) — регламент в межах законодавства Європейського Союзу щодо захисту персональних даних усіх осіб у межах Європейського Союзу та Європейської економічної зони. Він також стосується експорту персональних даних за межі ЄС і ЄЕЗ.

Окремим блоком презентації були показові інформаційні врізки щодо ролей та відповідальності EA, подані Сергієм Яртісем (Наприклад: *Enterprise Architect* - зокрема, про те, як правило відповідає за планування всіх рівнів архітектури, переміщаючись між рівнями та підтримуючи тісний зв'язок між командами бізнесу та ІТ; *Domain Architect* - як правило, діє при плануванні в масштабах організації для конкретного домену або підмножини доменів (тут часто доручають встановити певні стандарти, політики чи практики для стимулу організації в цілому); *Business Unit Architect* - як правило, відповідає за наскрізн планування в межах певного підрозділу, напряму діяльності, бізнес-функції тощо. Часто їх доручають керувати «локальними» ІТ-стратегіями; *Solution Architect* - як правило, найбільш спеціалізовані та обізнані у певній технології. Часто призначаються певним бізнес-функціям або організаційним підрозділам, оскільки їх робота вимагає глибоких знань предмету; LoB, BU, Department Leads - носії знань організації щодо стандартів, шаблонів, процедур, джерел інформації та типових проблем. Для EA функції і *Architecture board* дуже важливо якнайшвидше налагодити зв'язок з усіма експертами в цій галузі. Інакше ви побачите, що вашим ініціативам бракує глибини, широти... Ви зустрінете серйозну опозицію на кожному кроці).

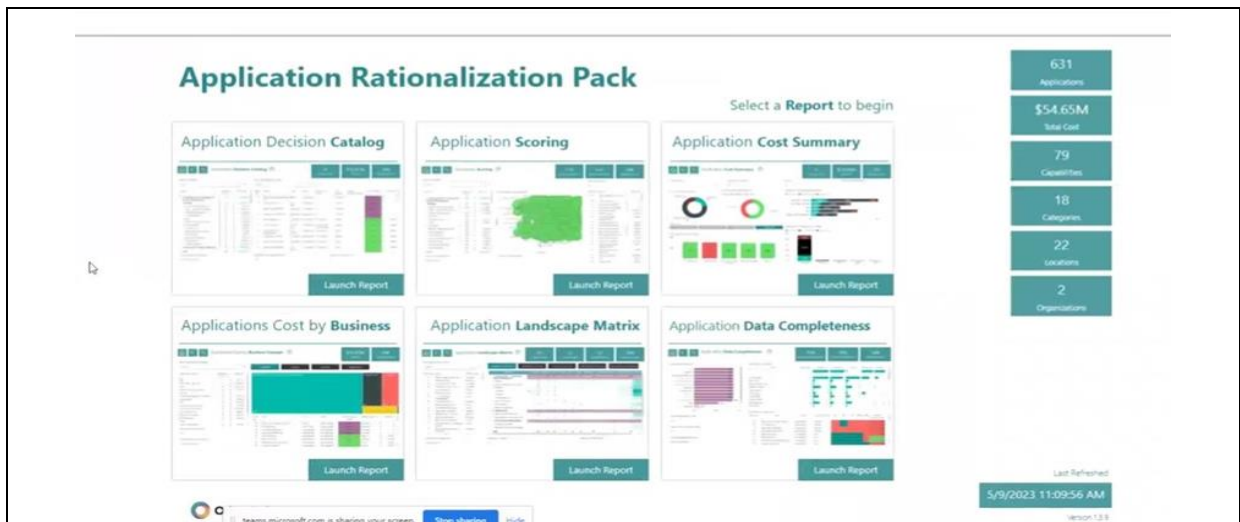
Особливо цікавими і цінними моментами зустрічі стали приклади, наведені з досвіду власної роботи Сергія Яртися в якості консультанта OrbusINFINITY, роздуми щодо трендів та фреймворків, викликаних часом.

Коли присутні почали дискутувати про виклики, з якими вони стикаються або ж як забезпечити швидку і надійну розробку та впровадження програмного забезпечення для оперативного реагування підприємствам на зміни ринку, частина думок наче «зависла у повітрі»...

У відповідь на те, що власне може запропонувати OrbusSoftware, щоб вирішити проблеми цифрового майбутнього підприємств, Сергій Яртись дав чітке пояснення: «...якщо йдеться про зростання вартості і складності технологій, то OrbusSoftware пропонує контрольовані

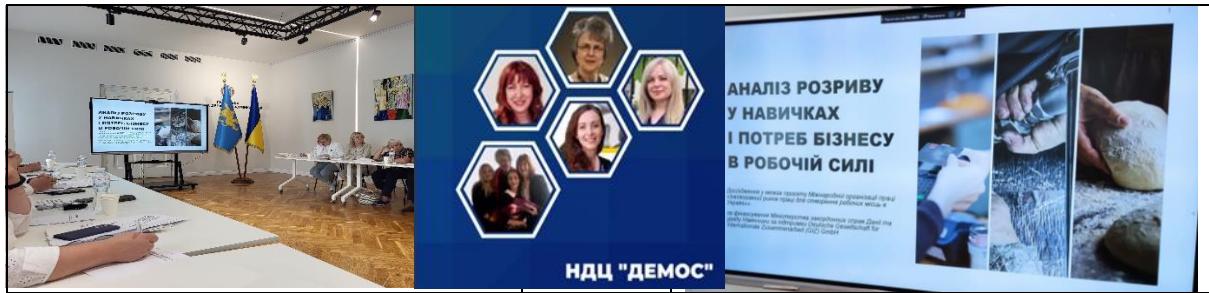
інвестиції і збереження коштів в ІТ портфолію; якщо увагу привертають ізольовані домені в межах компанії – то відповіддю є єдине джерело правди для інформації в компанії; якщо спостерігається недостатня видимість впливу ризиків на компанію, то ми пропонуємо передбачення і вирішення потенційних ризиків по безпеці; якщо помічаємо затримки у прийнятті рішень – думаємо як швидше мають прийматися рішення в компанії, що дозволяє змінювати організацію; коли ж є збільшення технологічного боргу через нечітке планування – відповіддю є можливість вилучення застарілих технологій без впливу на компанію...Може бути й важкість міграції даних у хмарні системи – тоді працюють підказки, котрі дозволяють обмежити ризики при міграції у хмарні середовища. Або ж виникає проблема, коли бізнес і архітектори обмежені інструментами – тоді є відкритий потенціал для роботи з Office365 і супутніми технологіями...Або й таке: архітектура відірвана від бізнесу ... ну тоді вихід – це об'єднані команди в одному середовищі. Це дає змогу бізнесу простіше досягнути поставлених цілей...».

Усі присутні з великою вдячністю відзначили, що час, який виділили на цю зустріч, не пройшов марно. Доброзичлива реакція Сергія Яртися на заувагу Богдана Федорка щодо казусів українського перекладу термінології ЕА («дошка» чи «рада» директорів) розсмішила аудиторію й показала, що треба не тільки інтенсивно працювати, але й повноцінно відпочивати.

Організатори заходу подякували Сергію Яртисю за чудову роботу, а усім присутнім за увагу! На завершення керівник НДЦ «ДЕМОС» Уляна Садова нагадала про горизонти вступної кампанії в НУ «Львівська політехніка», про те, що предметний дискурс професіоналів має мати й продовження – інтерес випускників шкіл здобувати вищу освіту!

Уляна Садова, Тетяна Степура, Ольга Корицька, Наталія Дідух
**ВІЙНА, ЗАЙНЯТИСТЬ І МУЗИКА:
 «ВЕСЕЛІ, БРАТЕ, ЧАСИ НАСТАЛИ...»¹⁰**

Війна накладає немислимі сліди на усі сфери життя. Люди менше співають, радіють, посміхаються. Менше слухають музику. «Веселі, брате, часи настали», - іронічно співає Святослав Вакарчук. Проте, «музика облагороджує звичаї», - вчить *Аристотель*, а значить впливає на звичаєве право, на економіку, на майбутнє... Як можна ув'язати музичну термінологію з нашим повсякденним життям? Відповідь знаходьте нижче.

Увертюра. Кажуть, випадкових зустрічей не буває... Важко з цим не погодитися. Бо ж, як писав славетний французький романіст Оноре де Бальзак, «усе коїться несподівано лише для тих, хто не вміє бачити причин»... Хто б міг подумати:
 - що травневий телефонний дзвінок п. Люби Максимович (ГО «Жіночі

¹⁰ Уляна Садова, Тетяна Степура, Ольга Корицька, Наталія Дідух «Війна, зайнятість і музика: «веселі, брате, часи настали...»// НДЦ «ДЕМОС». URL.: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/9/4/news/24474/demos-20230209-0-i-etap.pdf>

перспективи», Центр "Жіночі перспективи") до нас в «НДЦ ДЕМОС», НУ «Львівська політехніка» (ДЕМОС» Науковий центр соціальної й демографічної політики та управління) переросте у знайомство з п. Ганною Костюк (бізнес-консультанткою, експерткою з питань фінансів та оподаткування, менеджеркою проектів з розвитку та підтримки МСП (Анна Костюк), з членами Партнерства «ОПЛІЧ» (ОПЛІЧ Львівське регіональне партнерство зайнятості).

- що пізніше, на одному з заходів Партнерства (готель «Дністер»), ми зустрінемося з давніми знайомими - Тетяною Міненко (Національним координатором Проєкту МОП, Тетяна Міненко International Labour Organization Ukraine) та Джемалом Ходжічем (Головним технічним радником МОП в Україні, Meet the Project Manager: Džemal Hodžić,...).

що власне на Львівщині, в рамках Партнерства, активізується інтерес до досліджень ринку праці регіону, аналізу та прогнозу потреб у робочій силі, розробки програм перекваліфікації кадрів (ОПЛІЧ) тощо.

- що керівництво ЛОВА й працівники Львівського обласного центру зайнятості всіляко підтримуватимуть ідеї, і навіть допомагатимуть в зборі даних, у наданні консультацій і порад, в пошуку шляхів вирішення проблем як для ВПО, так і усіх потребуючих громадян (Львівський обласний центр зайнятості - <https://lviv.dcz.gov.ua/anonspodiya/vidbulosya-rozshyrene-roboche-zasidannya-lvivskogo-regionalnogo-partnerstva-zaynyatosti>).

Лібрето. Наша команда другий місяць поспіль плідно працює над Проєктом «Впровадження місцевого партнерства зайнятості у Львівській області». Даний Проєкт є органічною складовою більш великого проєкту МОП в Україні під назвою «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні» (реалізується за кошти Міністерства закордонних справ Данії та уряду Німеччини за підтримки Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH).

Творчий колектив, - а це представники НДЦ «ДЕМОС» НУ «Львівська політехніка», викладачі кафедри статистики економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка, відділу проблем соціально-гуманітарного розвитку регіонів ДУ «ІРД імені Мар'яна Долішнього НАНУ», Львівського обласного Центру зайнятості, ГО «ЦДіМЯМЛР», - поставили собі за мету проаналізувати розрив у навичках на Львівщині (регіональний рівень) в секторах економіки та визначити перспективні напрями розвитку бізнесу і потреби у робочій силі.

На першому етапі було праведно кабінетне дослідження та систематизацію існуючих методик аналізу та прогнозування потреб у робочій силі та її навичок (авт. Уляна Садова, Мар'яна Біль, Роман Теслюк), вивчено стан та динаміку змін попиту й пропозиції робочої сили в регіоні.

Результати дослідження надихнули виконавців проєкту на організацію зустрічі з представниками влади, бізнесу, громадянського суспільства, яка відбулася 2 серпня 2023 року у приміщенні Львівської обласної військової (державної) адміністрації. Серед тенденцій на фіксованому ринку праці, на які члени команди виконавців проєкту звертають особливу увагу, виділено (авт. Т.Степура): зменшення у регіоні зареєстрованого безробіття (умови воєнного стану), домінування жіночого безробіття, ріст частки безробітних віком 50+, зменшення частки безробітних з вищою освітою, скорочення довготривалого безробіття. Крім цього, показовим явищем ринку праці в умовах війни стало міське безробіття, причому тих, хто раніше працював у переробній промисловості та торгівлі. Оголилася вразливість окремих груп зайнятого населення за ВЕД (торгівля і сфера послуг). Попит на робочу силу скоротився в рази. Співпраця з колегами з ЛОЦЗ підтвердила виявлені тенденції (авт. Василь Барилюк, Оксана Іванчук, Андрій Данилків, Ольга Федик). При цьому, відчувають значний дефіцит робочої сили переробна промисловість і торгівля, виробництва, де застосовується кваліфікована праця. Вимушено переміщені особи переважно мають шанси працевлаштуватися на Львівщині в Червоноградському та Дрогобицькому районах. Невтішно виглядають тенденції на ринку праці ІТ-сектора Львова, де кількість резюме постійно зростає, а кількість вакансій стабільно скорочується практично з жовтня 2021 року (авт. Ростислав Малинич).

Водночас, прогнози показників ринку праці, які представили науковці, свідчать, що регіон має добрі перспективи розвитку (авт. Ольга Гринькевич). Результати I етапу пошукової роботи «Аналіз розриву у

навичка і потреб бізнесу у робочій силі» (Звіт, авт. Василь Барилюк, Ольга Корицька, Наталія Дідух, Семен Матковський, Оксана Марець, Світлана Квак, Петро Білан) дали змогу сформуванню цілої низки пропозицій щодо активізації процесу офіційного працевлаштування ВПО, бронювання працівників, внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення», до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Особливою фішкою зустрічі стала інформація про розробку програми та інструментарію опитування роботодавців з метою вивчення попиту на робочу силу з урахуванням необхідних навиків (авт. Олег Сорочак). Обговорення, яке розгорнулося за результатами опитування (Олег Гринів, Зеновій Бермес, Ганна Костюк, Наталя Рибак, Світлана Зимовіна та ін.), дає підстави стверджувати, що робота була оцінена на «відмінно».

Антракт. Перший Етап проєкту завершено. Перехід до чергового етапу роботи відділяє час (пауза), необхідний для переосмислення думок, планів, ресурсів по проєкту, для відновлення власних сил.

З одного боку, учасники зустрічі висловили багато ідей щодо відбудови України та її регіонів. Низка стосувалася Львівщини - тилового регіону держави, зокрема, як допомагати ВПО, підтримувати релокований бізнес, куди повертати біженців та ін.. У частині подолання вікових деформацій регіональної системи зайнятості, - це короткострокові курси для дорослого населення, зокрема, в частині підготовки швачок, сантехніків, операторів дронів, активізація практик системи дуальної освіти тощо. Були й побоювання, пов'язані з наслідками війни, каліцтвом населення. *«Після війни, - наводилися аргументи, що в країні через*

кількість ветеранів може настати фінансовий колапс: нас буде дуже багато, держава просто не витягне таких витрат»¹¹. Так чи інакше, людей слід повертати на ринок праці й наповнювати бюджети. Навіть через короткотермінову зайнятість.

З іншого боку, учасники зустрічі, зокрема, представники бізнесу, налаштовані на повторення такого формату дискусії. Приємно чути слова: «...тема актуальна, дослідження цікаві, довіра до результатів аналізу значна!». Більше того, наука повинна займатися стратегічним плануванням і прогнозуванням. Як тут не додати, що є висока потреба у розробці Регіональної схеми відновлення та територіальної організації нових робочих місць. Ідея такої схеми не нова, вона б лягла в основу формування відповідної регіональної політики та механізмів її реалізації. Далі йшли б сценарні умови моделювання ситуації на ринку праці і т.п.

І тут постає питання – до чого у заголовку «музика»? Відповідь проста: «людина дивиться в майбутнє очима свого минулого» (Перл Бак). Нині війна зруйнувала економіку України. Ті виробництва, які залишилися, шукають порятунку в різних місцях у різний спосіб. Серед учасників зустрічі – очільник фабрики музичних інструментів «Трембіта» (Мирон Куземський). Чи можна допомогти цьому виду бізнесу, залучити його потенціал до розбудови України – очевидно, що так! У продовження теми варто подивитися як це робили відомі люди в інших країнах. Для прикладу, Лі Куан Ю.

Отож, Сінгапур, 1959 рік, повна повоєнна розруха, злидні.... Молодий прем'єр-міністр береться за відбудову держави. Через багато років, коли його спитали, що було визначальним на той час у його діях (Каїр, Міжнародна Конференція, кінець ХХ ст.), відповідь була коротка: три складові – наведення дисципліни і порядку в країні, ювенальна політика, реформа системи освіти. Проте, за кожною з них стояла продумана стратегія нарощування зайнятості робочої сили:

-одна частина населення працювала в спеціальних службах з наведення порядку (за недопалок, кинутий на землю, били палицями);

друга - в музичній сфері, сфері культури, причому в закладах, пов'язаних із вихованням дітей (діти усі повинні були займатися в симфонічних оркестрах, балетних школах, мистецьких студіях, і т.п., де не просто «зв'язувалася жива дитяча енергія!!!», але практикувалися навички гри на музичних інструментах, розуміння креативу, творчості, краси, гармонії, свого місця і ролі у колективі, виховання власної ідентичності як громадянина країни;

¹¹ У країні через велику кількість ветеранів може настати фінансовий колапс». Що має змінитися, щоб цього не сталося? Громадське (26 Червня 2023) – URL.: https://hromadske.ua/posts/u-krayini-cherez-veliku-kilkist-veteraniv-mozhe-nastati-finansovij-kolaps-sho-maye-zminitisya-shob-cogo-ne-stalosya?gclid=Cj0KCQjwib2mBhDWARIsAPZUn mTra JcwpeePk-FIYHqUdZz2PqfAidabCxXtqX22EfDirZbqjCXwaAgS3EALw_wcB

третья – у сфері освіти. Остання мала особливе значення. Не розуміючи, чому сінгапурські діти не займають перші місця на світових олімпіадах з провідних сфер наукового знання, Лі Куан Ю вивчити проблему. Він відправив дві групи вчених у закордонне відрядження у різні культурні середовища - азійське і європейське. Перша група повернулася зі звітом під назвою «Цвях, який стирчить, забивають» (в азійській освітній традиції учень ніколи не мав права бути розумнішим за учителя), а друга – «Колесо, яке скрипить – змащують» (у європейській традиції обдарованих дітей підтримували меценати, громади, фонди...). Ідею було реалізовано при реформуванні системи освіти.

Чи може бути імплементований цей досвід в Україні. Очевидно, що так. Наша економіка, політика зайнятості має бути зорієнтована на молодь.

На фоні війни, розвитку нових технологій, структурних змін в економіці, мобільності робочої сили, дієвості міграційних політик зарубіжних держав, втрати людського капіталу колосальні. У цих умовах тільки виважена державна політика відбудови України, політика зайнятості населення з гідною оплатою праці може стати противагою новим викликам сучасного глобалізованого світу.

Чи є шанси для нашого успіху? Так, очевидно. А така структура як фабрика музичних інструментів «Трембіта» мала б бути включена в національний Проєкт мистецького і культурного виховання дітей, де б постало питання державного замовлення на масове виготовлення музичних інструментів (для прикладу, бандур). Це зайнятість майстрів, вчителів музики, організаторів і менеджерів святкових заходів і головне дітей. Це відродження нашої історії. Це, зрештою, питання єдності і культури нації!». Часи проходять, а музика вічна. І якщо нині штучний інтелект «стукає» у двері, то скорочені робочі місця мають відродитися в інший спосіб. Один з секторів економіки - культура і мистецтво.

...«Нам з тобою своє робити, відкрити очі і далі йти!», співає Святослав Вакарчук. З цим не можна не погодитися...

Уляна Садова, Тетяна Степура, Ольга Корицька, Наталія Дідух
**НАВИЧКИ РОБОЧОЇ СИЛИ І РИНОК ПРАЦІ ЛЬВІВЩИНИ:
 СТЕРЕОТИПИ, ВИКЛИКИ І НОВІ МОЖЛИВОСТІ**

(за результатами презентації дослідження ринку праці Львівщини
 «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі» (ЛОВА, 25 жовтня
 2023р.)¹²

На Львівщині проблеми праці та зайнятості населення здавна були об'єктом особливої уваги. В австрійські, польські, а потім радянські часи ті чи інші структури (від органів влади, бізнесу до наукових – державних і позадержавних, громадських організацій), пробували досліджувати чи й вирішувати працenaдлишковість краю у свій спосіб. Проте, намагання часто корелювали з політичними чинниками, з принципами територіальної організації й розвитку рушійних сил, з «ДБНівськими» нормами і правилами розбудови населених пунктів, їх інфраструктури тощо. Цікаво, що ще до Першої світової війни прогресивна спільнота Галичини добре розуміла, що майбутнє добробуту людей визначатимуть усе нові й нові чинники змін. Згадаймо Яна Матейка, який зафіксував в актовій залі головного корпусу Львівської політехніки чинники економіки у загадкових картинах «Тріуму прогресу» («Винахід залізної дороги», «Винахід телеграфу», «Суецький канал»).

період незалежності України був ознаменований новими викликами й можливостями (чинниками) розбудови економіки, держави і суспільства. Нині в XXI ст. на фоні цифровізації економіки, COVID-19 сформувалися новітні тренди і проблеми

¹² Уляна Садова, Тетяна Степура, Ольга Корицька, Наталія Дідух «Навички робочої сили і ринок праці Львівщини: стереотипи, виклики і нові можливості» (за результатами презентації дослідження ринку праці Львівщини «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі» (ЛОВА, 25 жовтня 2023р.) // НДЦ «ДЕМОС».- URL.: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/11/7/news/25232/000-ndc-demos-proekt-mop-rrp-25102023.pdf>

розвитку ринку праці. Це стосується світу, України, Львівщини... Професійно-кваліфікаційні деформації робочої сили, дефіцит потрібних для бізнесу навичок (вправності, спритності, майстерності) - ось що стало не тільки гострою проблемою, але й темою дискусій сьогодні¹³. Сучасні дослідження вказують на існування аналогій в закордонних та українських моделях типологічної структури навичок (skills) робочої сили. Українські вчені вивели навіть оптимальне співвідношення у поділі між твердими (Hard) та м'якими (Soft) навичками - як 39% до 61%)¹⁴. Але не усе тут не так однозначно. Постає питання як вплинула на ситуацію на ринку праці широкомасштабна російська агресія на українські землі, колосальні втрати людського й фізичного капіталу, вимушена релокація суб'єктів господарювання з територій безпосередніх воєнних дій тощо. Так, навички «опредметилися», дефіцит в них вилився у гострі претензії бізнесу до кваліфікації робочої сили. На вивчення вказаних проблем було спрямоване дослідження, проведене творчим колективом науковців різних університетів, наукових шкіл, творчих осередків Львівщини в 2023 році, зокрема, за участю науковців НДЦ «ДЕМОС» - Проект «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі»¹⁵.

¹³ Тема дефіциту навичок робочої сили постала на Міжнародному економічному Форумі у Давосі в 2016 році (див.: The Future of Jobs and Skills Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution. Executive Summary. - January 2016. - URL.: https://www3.weforum.org/docs/WEF_FOJ_Executive_Summary_Jobs.pdf/) В новому звіті Форуму за 2020 рік вказувалося, що до 2025 року перекваліфікації потребуватимуть 50% усіх працівників (див.: Annual Report 2019-2020 (Nov 23, 2020) - URL.: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Annual_Report_2019_2020.pdf).

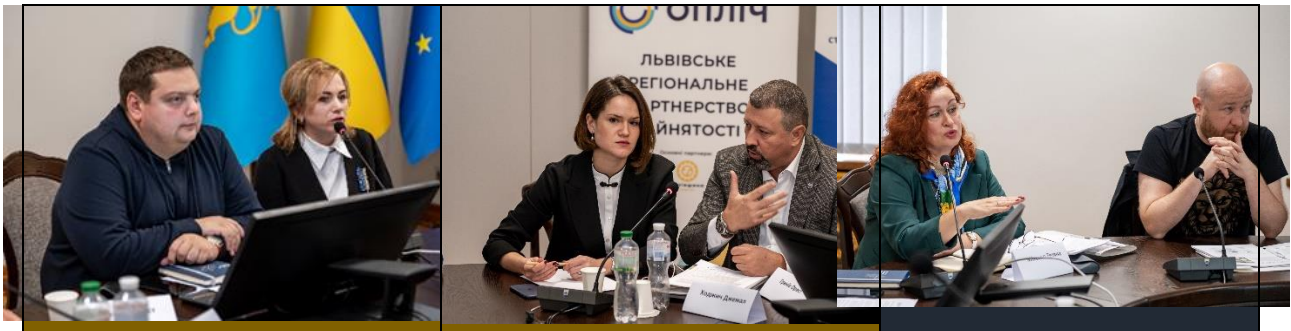
¹⁴ Del Carpio, Ximena, Olga Kupets, Noël Muller, and Anna Olefir. 2017. Skills for a Modern Ukraine. Directions in Development. Washington, DC: World Bank. doi:10.1596/978-1-4648-0890-6. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO. - URL.: <https://documents1.worldbank.org/curated/en/809811483684795777/pdf/111553-PUB-Box382129B-PUBLIC-PUBDATE-1-3-17.pdf>

¹⁵ **Довідкова інформація про Проект:** Проект «Аналіз розриву у навичках та потреб бізнесу в робочій силі» - органічна складова п'ятирічного проекту «Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні» (2018-2023 рр.), що визначально повинен був реалізуватися в чотирьох областях України з ініціативи Міжнародної організації праці за кошти Міністерства закордонних справ Данії та уряду Німеччини (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Його метою було покращення управління ринком праці, зменшення невідповідності професійних навичок вимогам ринку праці, сприяння підприємництву та покращенню соціального діалогу та інституційних спроможностей соціальних партнерів. Інструментарій досягнення результатів будувався на концепції розбудови місцевих партнерств зайнятості (МПЗ), модернізації навчальних учбових планів професійно-технічної освіти, створенні нових послуг для регіональних офісів Державної служби зайнятості, підготовці основних та місцевих тренерів з програми МОП (зокрема, «Розпочни та вдосконалюй свій бізнес»), забезпеченні навчання 4,5 тис. осіб на курсах підприємницької діяльності, удосконаленні інституційної спроможності соціальних партнерів для більш плідного соціального діалогу та забезпеченні навчання

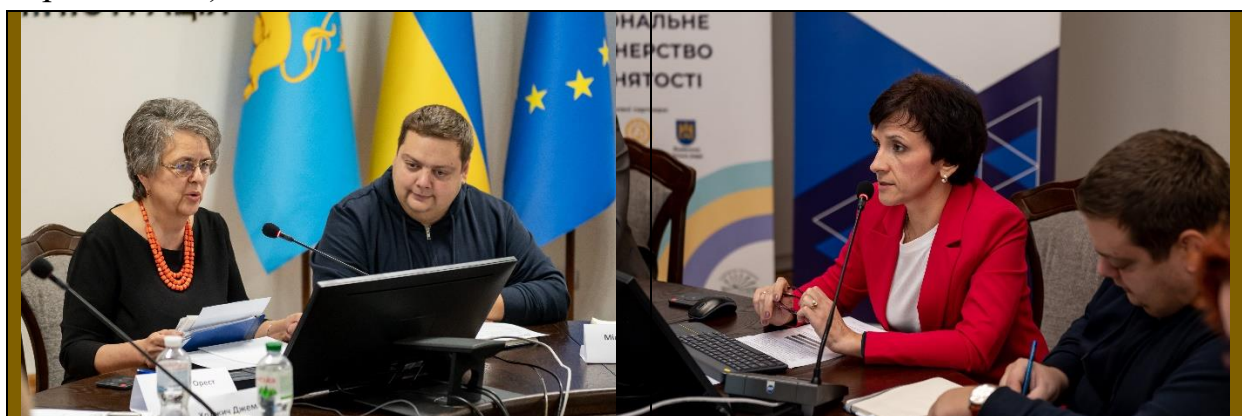
Реалізація Проєкту мала на меті дослідити реальну ситуацію з розривами у навичках робочої сили на ринку праці Львівщини, визначити перспективні напрями щодо подолання виявлених розривів на основі навчальних програм, інших короткострокових і середньострокових заходів з підтримки учасників ринку праці. Додамо, що дослідження стосувалося власне у тих секторів економіки, про які просили самі стейкхолдери ЛЕП (відповідно до перспективних напрямки розвитку бізнесу і потреб в робочій силі). Оскільки термін виконання включав чотири місяці (червень – вересень 2023р.), то й структура етапів була прив’язана до цих часових періодів: I етап - аналіз вакансій за секторами економіки у Львівській області за 2018–2022 роки (спільне кабінетне дослідження разом з фахівцями Львівського обласного центру зайнятості); II етап - розробка програми й інструментарію опитування роботодавців регіону щодо їх попиту на робочу силу з врахуванням необхідних навиків (команда Проєкту – НУ «ЛП», НДЦ «ДЕМОС»; ЛНУ імені Івана Франка, кафедра статистики, ДУ «ІРД ім.М.Долішнього НАНУ); III етап - безпосереднє анкетування роботодавців (спільна робота з Головним управлінням статистики у Львівській області) та проведення напівструктурованого інтерв’ю з представниками роботодавців та вимушено переміщених осіб (спільно з соціологами ГО «Українська експертна ліга», м.Харків); IV етап - підготовка комплексного аналітичного звіту та презентації результатів роботи¹⁶. Для команди Проєкту усі етапи були однаково цікаві та відповідальні.

визначеним особам технікам колективних переговорів, створенні платформ для ведення та укладення колективних переговорів на галузевому рівні. Офісом Проєкту передбачалося, що проведення такої діяльності сприятиме досягненню Цілі сталого розвитку (ЦСР) 8 (гідна праця та економічне зростання) та узгоджується з інструментами та політикою Європейського сусідства. Дослідження ринку праці Львівщини було позапланово включене у Проєкт у відповідь на виклики широкомасштабного вторгнення росії в Україну. На даний час створено Львівське регіональне Партнерство зайнятості «ОПЛІЧ». Власне на замовлення Партнерства.. командою науковців регіону в 2023 році було проведено дослідження тенденцій та особливостей розвитку ринку праці. (подано за: До уваги ЗМІ: Відкриття Проєкту Відкриття Проєкту МОП “Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні” 2 Липня 2018. – URL...: <https://fpsu.org.ua/nasha-borotba/14262-novij-proekt-mop-na-pidtrimku-stvorennya-robochikh-mists-v-ukrajini.html> (<https://www.msp.gov.ua/news/15534.html?PrintVersion>); Офіс Проєкту: Email: danukr@ilo.org); Львівське регіональне Партнерство зайнятості «ОПЛІЧ» – URL...: https://www.facebook.com/oplich.lviv/?locale=hi_IN&paipv=0&eav=AfaZDlgz8ICN4V8SXZihnc_K6BvijVGxYo8UqjTYHkbJ4HNNvQuYRsCtfnbcDV3w8o&_rdr. Детальніше про мету та особливості організації дослідження див. – URL...: <https://www.lvivpost.net/suspilstvo/n/49483>); про участь у реалізації проєкту викладачів та студентів НУ «Львівська політехніка»: – URL...: <https://lpnu.ua/news/politekhniky-pratsiuiut-nad-proiektom-vprovadzhenia-mistsevoho-partnerstva-zainiatosti-u>; НДЦ «ДЕМОС» – URL...: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2023/9/4/news/24474/dem-000-demos-20230209-0-i-etap.pdf>

¹⁶ Згідно методології дослідження: використано три групи методів (кабінетні дослідження, анкетування, фокусовані групові інтерв’ю); інструментарій – запитальник, реалізований з використанням Google Forms; генеральна сукупність - економічно активні підприємства Львівщини; вибіркова сукупність – 310 підприємств. Похибка вибірки – менше 1%).

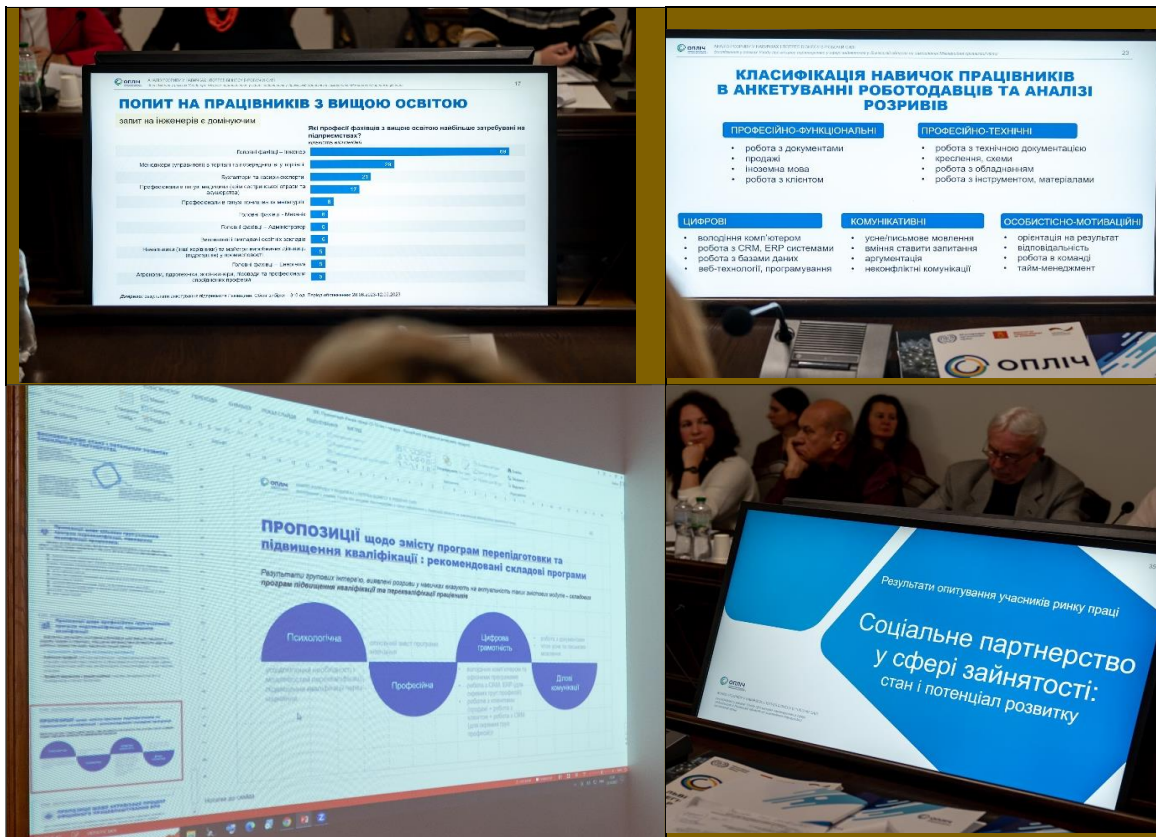
Особливо напруженим та емоційним моментом роботи стала підсумкова зустріч з приводу громадського обговорення результатів дослідження, що була організована очільниками та членами ЛРПЗ «ОПЛІЧ» (Любов Максимович, Анна Костюк, Василь Барилюк, Олег Рісний, Руслан Ільницький, Наталія Рибак та ін.), з представниками влади, бізнесу, громадських організацій Львівщини (25 жовтня 2023 р.). Захід проходив за участі старшого технічного радника Проекту Джемала Ходжича (МОП), Національного координатора Проекту – Тетяни Міненко, представників ЛОБА – Ореста Гриніва, Івана Пикуса та ін. У презентації автори дослідження представили організаційне, інформаційне, методичне забезпечення Проекту (кер. Проекту, проф. НУ «ЛП» Уляна Садова); результати опитування щодо особливостей кадрових потреб і проблем роботодавців Львівщини (проф. НУ «ЛП» Тетяна Степура); опис проблем економічної інтеграції ВПО (ст. викладач Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна Аліна Калашнікова); результати аналізу різних типів навичок працівників та особливостей їх розриву на ринку праці (доц. НУ «ЛП» Олег Сорочак); узагальнені оцінки щодо стану і потенціалу розвитку соціального партнерства у сфері зайнятості у регіоні (проф. ЛНУ імені Івана Франка проф. Ольга Гринькевич).

Важливим доповненням стали рекомендації органам державної влади що попиту на робочу силу, озвучені директором Державного обласного центру зайнятості у Львівській області п. Василем Барилюком. Перелік виконавців Проекту – великий. Це викладачі і студенти НУ «ЛП» (доц. Ольга Корицька, асист. Наталія Дідух, Ростислав Малинич, асп. Роман Федунь, асп. Юрій Ткачик, асп. Андрій Артерчук, доц. Маряна Захарчук та ін.), ЛНУ імені Івана Франка (доц. Оксана Марець, доц. Оксана Вільчинська, доц.Тарас Панчишин, асп. Анна Бойко та ін.), ДУ «ІРД імені М.Долішнього НАНУ» (ст.н.сп.Мар'яна Біль, д-нт Роман Теслюк, н.сп. Марія Бачинська), ГО «ЦДМЯЛР» (Петро Білан, Василь Гринькевич) та ін. Нині саме такі міждисциплінарні команди є доволі результативні при аналізі проблем розвитку ринку праці. Висновки, зроблені за результатами дослідження, показують, що проблеми ринку праці мають конкретний вираз.

В умовах війни Львівщина стала гуманітарним хабом, потужним логістичним центром, регіоном збереження людського капіталу та відновлення економічного потенціалу України. Проте, в інвестиційному плані для бізнесу дуже важливими чинниками прийняття рішень щодо розвитку виробництв є і освіта, і навички, і досвід, і міграційні аспірації робочої сили.

По-друге, у регіоні відбувається поглиблення сегментації ринку праці. Процес має секторальну та галузеву специфіку. Дисбаланси попиту і пропозиції на галузевих ринках праці є значні. Якщо у постковідний час, та й в час широкомасштабної війни, експерти вказували на впевненість гравців ринку праці у подальшому розвитку, то нині саме типологічна структура пропозиції та попиту на робочу силу дуже порушена. За даними даного обстеження у регіоні найбільший дефіцит у працівниках відчувають роботодавці у готельно-ресторанному бізнесі (73%), промисловості (63%), транспортній галузі (53%), будівництві (43%). До речі, дуже показовими є й наступні оцінки:

- у професійній структурі попиту на робочу силу домінують наступні робітничі професії, а саме: водія, швачки, електромонтера, слюсаря-ремонтника, робітника з обслуговування, експлуатації устаткування та машин;
- у кваліфікаційній структурі попиту на робочу силу серед затребуваних фахівців з вищою освітою переважає професія інженера (майже третина загального обсягу);
- у загальній структурі попиту загальний рейтинг дефіциту робочої сили очолюють представники некваліфікованої праці.

По-третє, гнітючим викликом (ризиком) поточного моменту розвитку ринку праці Львівщини є тенденція до зростання розривів у навичках робочої сили. Так, 97% опитаних роботодавців говорить про дефіцит Hard skills! За додатковими даними це стосується саме, так званих, професійно-функціональних і професійно-технічних навичок (робота з обладнанням, з технічною документацією). До цього слід додати цифрові навички (тут підприємства усіх секторів економіки регіону показали найбільші розриви у базових цифрових навичках працівників, які вимагають вмій та навичок володіння комп'ютером та офісними програмами, а також навичок, котрі автоматизують роботу з клієнтами (CRM) та потрібні для управління ресурсами усіх бізнес- процесів фірми (ERP)).

Щодо комунікативних та особистісно-мотиваційних навичок, то тут

теж є розриви, котрі потребують окремої уваги (у першому випадку найбільші розриви навичок стосуються чіткого усного та письмового мовлення у другому – навичок, котрі забезпечують орієнтацію на результат, а також відповідальність перед роботодавцем).

Очевидно, у регіоні ситуація не може вважатися виключним «породженням» дії новітніх чинників розвитку економіки. Адже, ще задовго до війни тут не раз піднімалося питання деформацій зв'язків освіти й виробництва, занепаду виробництв, що важливо для проходження практики, особливо студентами технічних спеціальностей. Лиш зараз можна зрозуміти, що знищення економіки було свідомим і зовнішньо «стимульованим» явищем, що підготовка кваліфікованих кадрів лиш частково входила у стратегічні плани органів центральної влади. Нині загальне прагнення представників бізнесу допомагати ЗСУ, працювати над відродженням тих чи інших об'єктів ВПК – потужний імпульс для позитивних змін. Водночас, ініціативи можуть вказувати на початок нового циклу ділової активності бізнесу. Знакову роль тут відіграють чинники технологічного прогресу (розвиток ІТ-індустрії). На порозі – черговий суспільний й територіальний поділ праці. Останнє судження може бути аргументовано також тими оцінками, які власне роботодавці сформулювали при визначенні найбільш затребуваних навичок у працівників...

По-четверте, економічна інтеграція ВПО. Вирішення проблем тісно корелює з чинниками невизначеності перспектив перебування осіб у регіоні, з відсутністю прийнятних пропозицій робочих місць з боку бізнесу, а також завищеними очікуваннями ВПО. Так, на офіційному ринку праці працевлаштування через ДЦЗ – це допомога для чверті безробітних (до речі, з них 4/5 – це жінки, 2/3 – з вищою освітою. Особливі їх вимоги – підходящий графік робочого часу та зміст праці). Якщо ж глянути на загальний ринок праці, то досвід працевлаштування ВПО має майже половина роботодавців Львівщини (2/3 – великі підприємства). Найбільш показовими є торгівля, сфера послуг, переробна промисловість.

По-п'яте, потенціал розвитку соціального партнерства. У регіоні у цьому плані ситуація різна, залежить від розміру підприємств. Найбільше співпрацюють з центрами зайнятості представники середнього бізнесу. Великі підприємства більш орієнтовані на співпрацю з освітніми закладами і власні сили. Малий бізнес націлений на використання ресурсів кадрових порталів (кадрові та рекрутингові агенції - Gi Group Ukraine; Go&Do; Recruiting Agency; HR Depo HR Studio; King Star Alliance; Red Berry; HR-агентство (рекрутингове) ; Royal Staff Sp. z o.o.; StaffingPartner; Wortex; Апріорі; Астар, рекрутингове агентство; Добра робота, агенція, ТзОВ; ДоПраці (Термоакустика, ПП); ЕВЛ Україна, ТОВ; Леман Ворк, ПП; Львівська консалтингова група; Стахів Т.В., ФОП; Хюмен Про

Україна, ТОВ; Шанс, РА (Львів) ін.).

Виходячи з побажань замовника дослідження, авторським колективом Проєкту було запропоновано кілька змістових програм перепідготовки та підвищення кваліфікації робочої сили у регіоні (серед безробітних, ВПО, інших соціально вразливих верств населення). У змістовому плані – це ідеї, об'єднані у кілька модулів (психологічний, професійний, цифрової грамотності та ділової комунікації).

Отож, презентація результатів дослідження відбулася. Команда Проєкту, в т.ч. від НДЦ «ДЕМОС», вдячна за обговорення, яке пройшло у конструктивному руслі. З високою оцінкою дослідженню та коментарями до дискусії під'єднався старший технічний радник Проєкту МОП Джемал Ходжич. Він, зокрема, сказав, що перше питання викликів та можливостей розвитку ринку праці України пов'язане з поверненням робочої сили, яка виїхала з держави за кордон з моменту широкомасштабної агресії росії. «Я сам ветеран війни. Нині, - наголосив радник, вимушений присутніх розчарувати: багато українців не повернуться на рідну землю. Чим довше триватиме війна, тим ризик вищий. І нині ми, різні інституції повинні бути готовими до відновлення ринку праці після війни. Але що трапиться, коли готовими ми не будемо. Багато військових повернуться з війни до мирного життя. І це може відбутися за лічені дні. Чи буде достатньо робочих місць? Ні. Тоді багато хто виїде за кордон і ми будемо говорити про ще одну хвилю відтоку робочої сили. Будуть проблеми й із зловживанням алкоголю, наркотиків, росту домашнього насильства. Ми отримуємо ще більше нових проблем. Тут існує три основні елементи, на які слід звернути увагу: розвиток навичок; увага до міжнародних стандартів; можливість підвищення продуктивності на виробництві. Прошу не повторювати помилок моєї країни».

Національний координатор Проєкту "Інклюзивний ринок праці для створення робочих місць в Україні" Тетяна Міненко щиро подякувала команді дослідників і дослідниць, команді «ОПЛПЧ», яка допомагала згуртувати людей. У контексті дискусії, вона звернула увагу на виклики жіночого безробіття, зокрема, категорії осіб 50+. «Це зрілі жінки,- сказала пані Тетяна, з власним розумінням сенсу життя. І саме для цих осіб стереотипи щодо низки професій треба розвивати. Це стосується також професій пожежника, хірурга, пілота, і інших ... Зараз появиться вимога перекваліфікації жінок на ті професії, які будуть затребувані ринком праці, і котрі не зможуть бути «покриті» чоловіками з різних причин (тут можна робити різні навчальні ролики). Дуже важливим по новому забезпечити зв'язок освіти та бізнесу. Нічого у світі люди не придумали краще як професійний стандарт. Він напрацьовується не академіями, а людьми від бізнесу, які стоять на процесах і говорять, що, для прикладу, «нам потрібно професійний стандарт швачки, і щоб вона повинна робити такі-то функції». Такий стандарт є базовим для розвитку освітнього стандарту...».

Дискусія, яка розпочалася на матеріалах дослідження, показала, що саме представники бізнесу добре розуміють виклики ринку праці. Вони готові включитися у роботу...Виступаючих було багато. Це і представники влади (Орест Гринів, заступник директора департаменту економічної політики Львівська обласна військова адміністрація; Василь Барилюк директор Львівського обласного центру зайнятості), і власне бізнесу (Мар'яна Луцишин, керівниця Львівського офісу Європейської Бізнес Асоціації; Михайло Яворський, ГО Львівське обласне об'єднання організації роботодавців (ЛОООР); Мирон Куземський (ТЗДВ фабрика музичних інструментів «Трембіта» ін.), і освіти (начальник відділу інновацій, професійної, фахової передвищої та вищої освіти Іван Пикус; Наталія Рибак, заст. директора Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Львівській області; Зіновій Вантух, директор Львівського центру професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості) та ін.

Окрема велика подяка директорці Агенції розвитку бізнесу та громад Анні Костюк, Голові ГО «Центр "Жіночі перспективи"» Любові Максимовичі, рідній команді, всім, хто був поруч у цей період. Довіра, підтримка і добра організація – це те, що так потрібно для будь-якої важливої справи.

Автори дослідження: Уляна Садова; Ольга Гринькевич; Любов Максиович, Орест Гринів; Ганна Костюк; Василь Барилюк; Світлана Зимовіна; Галина Заяць; Оксана Іванчук; Тетяна Степура; Олег Сорочак; Мар'яна Біль; Роман Теслюк; Оксана Марець; Оксана Вільчинська; Тарас Панчишин; Ростислав Малинич; Ольга Федик; Аліна Калашнікова; Ольга Корицька; Василь Гринькевич; Марія Бачинська; Наталія Дідух; Анна Бойко; Андрій Луцишин; Петро Білан; Андрій Артерчук; Мар'яна Захарчук; Юрій Ткачик; Роман Федунь.

P.S. Цікаво було б дізнатися, якими алегоріями наповнив би Ян Матейко вишуканий ряд своїх мистецьких робіт, коли б опинився в умовах нашої цифрової ери? Як би змалював виклики та можливості наукового прогресу?!.. Чи залишилися б тільки сім символічних ворогів прогресу (основні людські гріхи), пороки людства (моральна й розумова бідність). Або ж яким би мав бути знак Перемоги над образом «Тріумф зла» на фоні новітніх глобальних конфліктів, чи навіть страхів нової світової війни? XXI століття - це однозначно «тріумф прогресу». Це нові можливості натхнення до пізнання! А щодо фрагментації енергій, сил, пов'язаних з цим конфліктом – усе треба пережити! Нині сегментація видів економічної діяльності, поглиблення суспільного й територіального поділу праці веде до шаленої боротьби національних держав за зайнятість робочої сили. Як наслідок – різноманітні макроекономічні диспропорції: між рівнями ВВП,

інфляції та безробіття; зайнятості й продуктивності праці; зайнятості й доходів населення; попиту і пропозиції робочих місць; зайнятості й добровільної незайнятості... деструктиви. Як хочеться, щоб в цій війні переміг здоровий глузд! І ще, щоб конкретний регіональний ринок праці Львівщини (та й України загалом) якомога швидше вийшов на висхідну життєдайну траєкторію свого розвитку!

Наталія Дідух, Ольга Корицька, Тетяна Степура, Уляна Садова

ПРО ДЕМОІСТОРІЮ І ЦІННОСТІ КОЖНОЇ НАШОЇ МИТІ

(за результатами семінарів/вебінарів НДЦ «ДЕМОС»)¹⁷

*...«І все на світі треба пережити,
і кожен фініш – це, по суті, старт...»
(Ліна Костенко).*

Добігає кінця 2023 рік... Час, коли люди підводять підсумки, діляться здобутками, а під Різдво, під Новий рік згадують традиції, бажають один одному добра. В Україні півтора року війни... понад 670 днів і ночей... Суцільний потік людських історій, травм, а з ними оцінки власних сил та потуги, доказів віри в Україну: люди забули про чвари та суперечки, об'єдналися, щоб чинити опір загарбникам. Перемога над ворогом стала спільною метою мільйонів українців... Найбільш болючі людські втрати. Нині (за даними досліджень експертів, що вивчали «Книгу пам'яті полеглих за Україну»)¹⁸ цифра загиблих (померлих) за бойових та небойових умов сягає 30 тисяч осіб. Кількість поранених та контужених – 90-100 тисяч осіб. Ніхто не знає чого чекати ... Поняття щастя стало якимсь фрагментарним. Людям бракує ресурсів, часу, а інколи й мотивації на звиклі речі. Сум, тривога та втома позначається на атмосфері зустрічей, конференцій... Але усім нам треба жити тут і зараз...бо, ці миті і є наше життя (Омар Хайям). Як не згадати Григорія Сковороду, який писав, що «шукаємо *щастя* по країнах, століттях, а воно скрізь і завжди з нами...»

В НДЦ «ДЕМОС» останні місяці 2023 року були по своєму напружені. Не оглянулися як за проведенням семінарів, зустрічей, нарад залишилися недопрокоментовані заходи за попередні періоди. Тож нині варто згадати:

❖ Науково-практичний вебінар на тему «Стратегічне планування розвитку міст: зарубіжний досвід та вітчизняна практика» (в рамках

¹⁷ Наталія Дідух, Ольга Корицька, Тетяна Степура, Уляна Садова «Про демоісторію і цінності кожної нашої миті» (за результатами семінарів/вебінарів НДЦ «ДЕМОС»)// НДЦ «ДЕМОС». – URL.: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2024/1/10/news/25945/000-pro-demoistoriyu-i-cinnosti-kozhnoi-nashoi-miti.pdf>

¹⁸ Ярослав Тинченко, Герман Шаповаленко Бойові та небойові втрати України у 2022-2023 роках// Український тиждень (14 листопада 2023). URL.: <https://tyzhden.ua/bojovi-ta-nebojovi-vtraty-ukrainy-u-2022-2023-rokakh/>

налагодження співпраці з представниками наукових шкіл НУ «Львівська політехніка» - Інституту архітектури та дизайну та Інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку. В якості спікера виступила доцент кафедри містобудування, к.арх. *Т.М.Мазур*, яка ознайомила присутніх з класифікацією задач містобудівельного аналізу, з проблемами розвитку містобудівельної документації, зупинилася на системному підході до вирішення завдань у сфері містобудування.

The screenshot displays a Zoom meeting interface. At the top left is a cityscape image. To its right is a participant list with names and initials. On the right side, a video feed shows a woman with glasses, identified as T.M. Mazur. Below the cityscape is a search bar. The main content area is divided into several panels: a technical drawing of a territory plan for M. Lybva, a map of Lviv with infrastructure zones, a document titled 'ДЕРЖАВНІ БУДІВЕЛЬНІ НОРМИ УКРАЇНИ' (State Building Norms of Ukraine), a document titled 'Міські дорожньо-транспортні СТРАТЕГІЯ 2030' (Urban Road and Transport Strategy 2030), and a circular diagram titled 'РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЇ ПЕРЕТВОРЕНЬ У КЛЮЧОВИХ СФЕРАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МІСТА' (Section 2. Transformation Strategies in Key Spheres of City Life) for Lviv 2030.

Тамара Миколаївна детально розповіла про схему розташування міста Львова в системі розселення (із приміською та зеленою зонами), про опорний план, схему планувальних обмежень (існуючий стан), схему історико-архітектурного

опорного плану, схему інженерних мереж, схему магістралей, гаражів та стоянок, схему міського та зовнішнього транспорту, схему електропостачання, схему газопостачання та теплопостачання, схему розміщення будівництва на першу чергу, схему охоронних зон, кадастрову карту, карту детальних планів та громадських слухань та багато чого іншого... Особливий інтерес викликала інформація про Стратегію розвитку Львова на 2030 роки (як міста української інтеграції і європейського способу життя, трьох напрямів його трансформації, перетворення у Європейський транспортний хаб). Бо ж місто – це не тільки сама забудова, але великий живий організм і він має усі підстави розвиватися з врахування новітніх потреб людей і технологій цифрового світу.

❖ Міжнародний Воркшоп "New wave of migration in reaction to the full-scale Russian invasion in Ukraine. Social and economic consequences for Ukraine and EU countries" (17-18 липня 2023 року), який проводився кафедрою інноваційної економіки та структурних змін Бременського університету (Німеччина). За фінансової підтримки Фонду Volkswagen¹⁹. Продуктивна праця, нові контакти, досвід співпраці з 52 учасниками з 5 країн світу – усе було забезпечено як на підготовчому етапі (голова програмного комітету к.с.н. Світлана Чугаєвська), так і безпосередніми модераторами заходу (Prof. Dr Heiko Pleines, Dr Iryna Maidanik, Prof. Dr Vitalii Dankevych). Від НУ «Львівська Політехніка» модерацію панелі забезпечила: *Dr Oksana Pyatkovska*.

❖ 81-а Студентська науково-технічна конференція НУ «ЛП» (Секція «Адміністрування, державне управління та професійний розвиток»). Підсекція

¹⁹ Department of Innovative Economics and Structural Changes, University of Bremen, Germany. With the financial support of the Volkswagen Foundation. [The_Program_of_Workshop_Bremen_University__17-18.07.2023.pdf](#) (uni-bremen.de)

«Проблеми розвитку фірм, ринків, регіонів: соціально-економічний аспект». На виконання наказу ректора НУ «Львівська політехніка» проф. Бобала Ю.Я. № 475-1-03 від 06 жовтня 2023 р. та розпорядження директора ННІ АПО проф. Л.М.Пилипенка). Перший етап було проведено в НДЦ «ДЕМОС» 26 жовтня 2023 року. Заслужено перше місце було розподілено між Ростиславом Малиничем (гр. ЕКСЕі-21) та Володимиром Коломійцем (гр. ФБ-31). Окрему відзнаку отримала Ольга Лопачук (ЕВ-32) за глибоке та надзвичайно актуальне дослідження «Нові тенденції міграції українських біженців: їх передумови».

Alina Borak

Ross Malynych

юлік Богдан Федорко Ткачик Юрій
НДЦ ДЕМОС
Тетяна Кривіт

Напишіть, чи бачили подібні ситуації

Вікторія Пронько

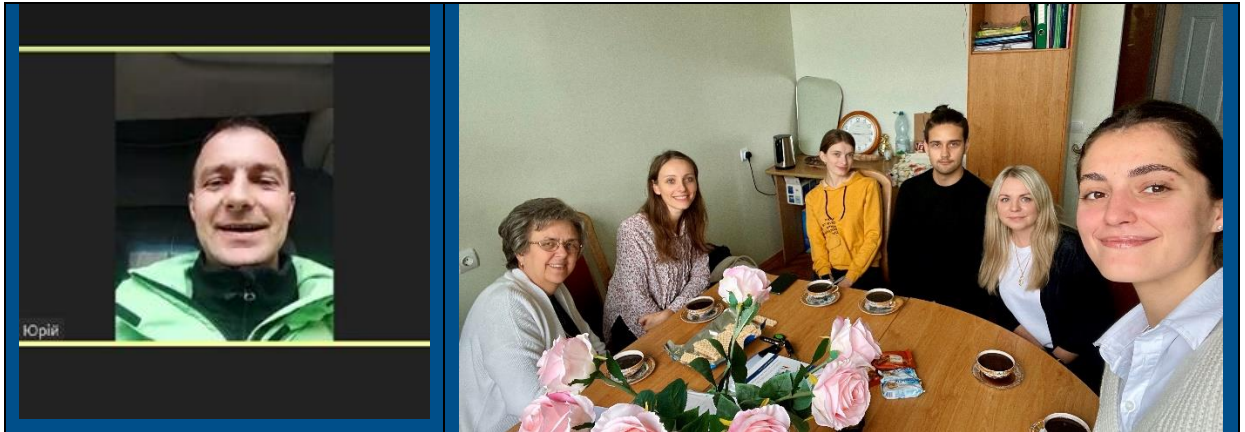
Кількість громадян України, які користуються тимчасовим захистом у Німеччині та Польщі (серпень 2022 - червень 2023)

Джерело: Євростат

Місяць	Німеччина	Польща
Серпень 2022	3 614 880	1 326 075
Жовтень 2022	3 758 755	936 375
Грудень 2022	3 890 300	956 780
Лютий 2023	3 993 640	1 054 155
Квітень 2023	3 993 640	990 290
Червень 2023	3 993 640	974 275

Більш ніж на 410 тис. людей
зросла кількість біженців в Україні в Німеччині, основана проєкція тимчасового захисту

Більш ніж на 350 тис. людей
зменшилася кількість біженців в Україні, основана проєкція тимчасового захисту в Польщі

Було б несправедливо оминати успішні виступи Юлія Литвина (гр.ЕВ-21, наук. кер. Т.Степура) «Інклюзивний ринко праці: можливості для людей з обмеженими можливостями», Аліни Борак (гр.ЕВ-21, наук. кер. Т.Степура) «Динаміка рівня безробіття Вінн цької області у період російсько-української війни», Ольги Вахняк (гр.МЕ-22, наук. кер. Т.Степура) «Проблеми розвитку страхової системи в Україні», Вікторії Пронько « Створення сприятливих умов для працівників під час війни» (гр.МЕ-22, наук. кер. Т.Степура), Кіріла Яворського «Працевлаштування та фінансування бізнесу ветеранів в Україні після початку повномасштабної війни» (гр. ЕБ-31, наук. кер. Н.Дідух), Тетяни Грицюк «Динаміка зміни державного боргу України впродовж російсько-української війни» (гр. ФБ-31, наук.кер. У.Садова), Романа Барана (гр.МЕ-24, наук.кер. У.Садова Соціальна економіка: взаємозв'язок між економічними процесами та суспільним розвитком», Юрієм Ткачиком «Екологічні проблеми розвитку України та локальні ініціативи на шляху конструктивних змін» (гр. ЕКСЕі-22, наук.кер. Уляна Садова) та ін. Другий етап конференції проводився в чудовому приміщенні ІАДУв смт.Брюховичі (2 листопада 2023 року).

Показовими стали виступи Ростислава Малинича з темою «Особливості людського капіталу ІТ Індустрії та його конкурентоспроможність в умовах війни» (гр. ЕКСЕІ-21) та Володимира Коломійця з темою «Мікрокредити як засіб боротьби з бідністю» (гр. ФБ-31), які знову зайняли призові місця. Дослідження стали гарним подарунком не тільки команді НДЦ «ДЕМОС», але й науковій спільноті ІАДУ та НУ ЛП. Автори отримали щирі слова подяки і підтримку в особі директора ІАДУ д.е.н. проф. Любомира Пилипенка, інших членів оргкомітету.

До речі, в НДЦ «ДЕМОС» завдяки злагодженій співпраці команди вдається вдало здійснювати пошук наукових талантів серед молоді (особливо велика подяка к.е.н. Ользі Корицькій, інформаційний супровід роботи забезпечує Наталія Дідух). Це когорта перспективних дослідників, що вирізняються креативним мисленням та інтелектуальним потенціалом.. Серед них аспіранти, магістри, бакалаври (Андрій Артерчук, Ростислав Малинич, Роман Федунь, Юрій Ткачик, Ольга Лопачук, Володимир Коломієць, Грицюк Тетяна, Аліна Борак, Яна Веселовська, Кіріл Яворський, Вікторія Пронько, Ольга Вахняк, Юліан Литвин, Володимир Ковальчук, Богдан Федорко та інші).

❖ Зустрічі, присвячені формуванню тематики нових проектних заявок НДЦ «ДЕМОС» в прийдешньому році з використанням ідей магістерських робіт

групи ЕКСЕі-22 (21 та 23 грудня 2023 року).

Актуальність контактів підтвердилася і у момент захисту кваліфікаційних робіт, і в час дискусії, що мала місце на останньому семінарі 2023 року.

❖ Науково-практичний семінар на тему «Про демоісторію і цінності кожної нашої миті», який відбувся 29 грудня 2023 року і став моментом переосмислення інформації, які наукові теми в НДЦ «ДЕМОС» піднімаємо, які

виклики диктує сьогоднішня, які пріоритетні дослідження треба проводити, якщо хочемо допомогти відбудові України. Зустріч мала й он-лайн формат, що допомогло розширити аудиторію зацікавлених у дискусії людей.

Традиційно розмову розпочала керівник НДЦ «ДЕМОС» Уляна Садова, яка перед тим як озвучити програму зустрічі, попросила усіх присутніх вшанувати пам'ять полеглих воїнів, захисників України, які віддали життя у боях за нашу державу, за народ, хвилиною мовчання.

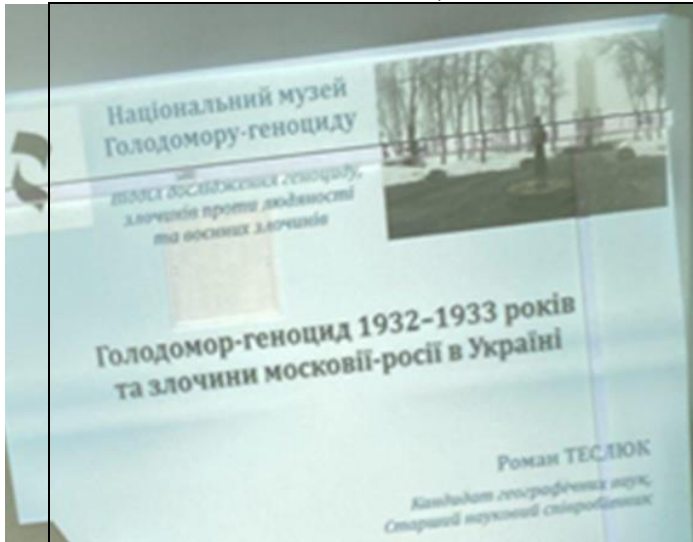
Говорячи про досягнення команди науковців, вона згадала про конкретні проекти, які реалізовувалися у центрі, наголосила, що є теми, які особливо болючі і гостроактуальні на фоні новітньої війни. Це проблематика демовідтворення потенціалу України. «Жодна програма соціально-економічного розвитку країни та її регіонів, - підкреслила модератор зустрічі, немислима без аналізу демографічної ситуації, без вивчення та критичного осмислення чинників, що призвели до втрат українського населення». Уляна Ярославівна згадала про витоки скорочення багатодітності української родини, про розпорошення традицій виховання в сім'ї, про втрату каналів передачі міжпоколінних цінностей і їх відлуння в сучасних подіях української демоісторії. Вказала потребу критичного аналізу демографічних структур та прогнозів, розроблялися в минулому, а нині мали б допомогти

на

що

обґрунтуванню Стратегій деморозвитку різного рівня. Далі вона запросила до слова старшого наукового співробітника Національного музею Голодомору-геноциду, к.е.н. Романа Теслюка з доповіддю «Голодомор-геноцид 1932-1933 років та злочини московії-росії в Україні». Зазначимо, тема давно живить

інтерес людей не тільки від науки. Розпочинаючи виступ, Роман Тадейович нагадав, що 2023 рік – це 90-і роковини трагедії і наша пам'ять має бути так само жива до тих подій, як і до злочинів сьогодення.

6. «Великий голод» - Голодомор 1932-1933 років як геноцид українців

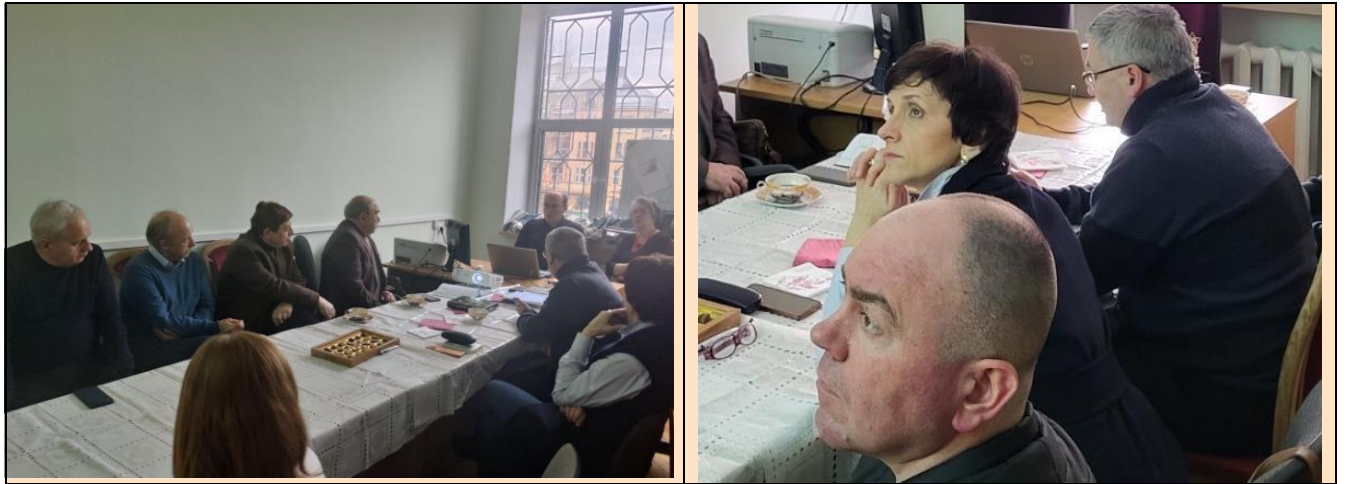
6.1. Колективізація

10 листопада 1929 р. пленум ЦК ВКП(б) офіційно проголосив курс на «масову» колективізацію. За припущеннями пленуму, це мало бути досягнуто «десь за 1,5-2 роки». На практиці колективізація означала насіннєвого матеріалу, худоби, навіть птиці. Все майно мало стати спільною власністю колективу. Натомість відбувалася цілковита експропріація цього майна. За задумом Сталіна, самостійні господарі повинні були стати сільськими робітниками.

Для проведення колективізації комуністична партія направила в села тисячі міських комуністів (15 тис. восени 1929 р., 47 тис. у січні 1930 р.). До жовтня 1931 р. в УРСР було колективізовано приблизно 4,8 млн. господарств (68% від їх загальної кількості).

Знак селянина до вступу в колгосп. М., 1929 - Центральный державный архив фотодокументов та електронний архів (ЦДАФА)

Щоб більше зрозуміти сучасність, - наголосив спікер, треба зазирнути в історію, розглянути певні моменти цивілізаційного розвитку московії-росії і України. Так, «головним месиджем стало те, - відзначив Роман Тадейович, що протягом багатьох століть росія, як би вона не називалася - чи князівство, чи царство, чи російська імперія, розвивалася на східних (азіатських) традиціях. Так (як загарбник) вона поневолила багато народів: це й історія черкесів у XVIII-XIX ст., й різня в Казані та ін. Стосовно України вплив росії почався з середини XVII ст (з Переяславської Угоди, оригіналу якого немає), це й стало відправною точкою сучасних відносин московії і України». Голодомор мав свої механізми – це особливості системи хлібозаготівельної, посівної і збиральної кампаній з політикою колективізації, репресивні інструменти, зокрема, депортації, так званих, куркулів та кулаків за критеріями віднесення селянського господарства до куркульного (йшлося про використання найманої праці, а це – 4% усіх господарств), це режим «чорних дошок», партійні чистки тощо. Зупинившись на результатах демографічних переписів, доповідач детально висвітлив не тільки кількісні, але й якісні показники демографічних наслідків Голодомору. На конкретних цифрах представив тенденцію зниження частки українців у структурі населення (через політику змішування націй і народів, примусову зміну національності – приклад Кубань, пропаганду атеїзму у релігійному плані, соціальне розшарування населення). Доповідач пройшовся по геноцидних акціях та злочинах проти людяності які творила московія-росія в Україні. «І якщо поглянути з позиції сьогодення, економічні наслідки Голодомору, вказав Р.Теслюк, нині не є такими відчутними як соціальні та психологічні». Так, психологія жертви, пасивність, безініціативність, відсутність довіри – це лише окремі прояви цього гнітючого «надбання», що стали ознаками сучасного українського суспільства. Окремо треба говорити про соціально-культурні наслідки трагедії, а це - деморалізація традиційної селянської поведінки, деформація соціально-правових норм, звичаєвого права, сімейних традицій, знищення релігійності, знищення народних промислів, деформація соціальних ролей ... Ось що ми маємо в загашнику нашої демоісторії, – додав Роман Тадейович.

Відповідаючи на запитання присутніх (Валерія Калинюка, Світлани

Щеглюк, Ольги Гринькевич, Володимира Грицевича, Володимира Бідака та інших) він раз по раз торкався сучасних наративів Голодомору. Викладач Інституту хімії та хімічних технологій НУ «ЛП», заступник голови комісії у справах мирян Львівської архієпархії Зеновій Боровець подякував пану Роману за надзвичайно широку доповідь. «Праця є основою для великої монографії, зазначив пан Зеновій. З величезною кількістю розділів. Один з них – демографічні втрати України впродовж першої половини ХХ ст.. Йдеться про дві світові війни, три Голодомори, репресії. Думаю, що нині більш менш орієнтовні цифри вже сформовані. Але наступний розділ – кількість депортованих, кількість емігрантів, кількість вивезених в Сибір, в Канаду, у Бразилію..- це треба опрацювати. Ще один розділ – злочини проти дитинства... Чи знаємо ми як вирішувалося питання безпритульних в Україні після воєн та голодоморів?... Колись дослідників скеровували до спогадів В.Ващенко... Ще один розділ – реакція громадськості, у т.ч. світової, на злочини... Варто робити популярні компактні видання про цю демоісторію, писати для світової громадськості англійською, німецькою, французькою, португальською та іншими мовами... Нині маємо Інтернет, електронні ЗМІ. Слід поширювати правду через наші посольства, церкви про те, що робила Москва з українцями у ХХ столітті». Ідею підтримали Любомир Пилипенко, Олег Сорочак, Любов Семів, Ольга Корицька, Марія Бачинська, Наталія Андрусишин та інші...

У доповнення дискусії провідний науковий співробітник відділу регіональної економічної політики ДУ «Інститут регіональних досліджень імені Мар'яна Долишнього НАН України» д.е.н. проф. А.І.Мокій навів власні спогади про розповіді діда-свідка Голодомору-геноциду 1921-1922 років. Прокладаючи міст до сьогодення, він пояснив, чому на початок незалежності українська нація не мала свого ядра, здатного об'єднати народ. «Нині ж, продовжив доповідач, треба працювати над тим, як Україні жити в наступні 10-50 років. Нещодавно ми з Марією Флейчук розробили «Макромодель обмеженого макроекономічного зростання України до 2070 року». Але ж чи є модель розвитку України на наступні роки, на десятиріччя на державному рівні.. Питання - відкрите...Нині не варто святкувати. Слід тримати свій фронт...». На завершення дискусії, усі присутні ще й ще раз подякували за зустріч, за таку важливу і, водночас, складну тему.. Ще Марк Тулій Цицерон вчив «історія – свідок минулого, світло істини, жива пам'ять»...

...Семинар мав тривати дві години... Проте, присутні довго ділилися в НДЦ «ДЕМОС» враженнями про почуте.

Хтось згадав про тижневик «День», де бачив передноворічну анкету з діагностики цінностей людського життя (як прожитий рік на фоні історії – в думках, деталях, штрихах, фото; хто є героєм та антигероєм року; які автори та статті цікавлять найбільше; що надає сил - події, люди, враження; які особисті сенси, уроки і цінності подарував рік). Ще хтось сказав, що дата семінару не випадкова: 29 грудня люди відзначають у світі День "Тік-так" (аж ніяк не День

Інтернет-сервісу TikTok). Це значить, коли дати собі обіцянку і виконати її, то все погане залишиться у старому році.

Ми знайшли цю анкету і спробували її заповнити²⁰. Виявилось, справді, є над чим задуматись.

Нині, навіть в умовах такого складного року, плани НДЦ «ДЕМОС» виконано! Треба йти далі. Але перед тим, слід згадати, де ми були...

Хтось каже, що життя починається після 30-ти...,

Хтось, ... що після 40-ка...

А життя починається кожного ранку!

Просто живіть. Цінують кожну мить!

(...з допису в Інтернеті)

²⁰ Галина Бабій Цінувати кожну мить кожного нового дня // День (29 грудня 2021 р.). -URL.: <https://day.kyiv.ua/article/kultura-novorichna-anketa-dnya/tsinuvaty-kozhnu-myt-kozhnoho-novoho-dnya>